

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

10^E JAARGANG

WOENSDAG 15 JULI 1925

No. 498

INHOUD.

	Blz
Mededeeling van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart	596
DUITSCH INVOERRECHTEN door <i>Dr. E. van Welderen</i>	
<i>Baron Rengers</i>	598
Vrome wenschen? door <i>E. Heldring</i>	599
Antwerpen Oorlogshaven door <i>J. W. Vlieland</i> Hein	599
Het verdrag tusschen Nederland en België van 3 April 1925 in betrekking tot de Maaswerken door <i>Petrus</i> <i>Regout Jr.</i> met Naschrift door <i>Mr. Dr. L. F. H. Regout</i>	600
Oude en nieuwe Bankpolitiek III (Slot) door <i>Prof. Dr.</i> <i>J. Schumpeter</i>	600
Het herleefde ontwerp Nelissen V (Slot) door <i>Prof.</i> <i>W. H. Drucker</i>	601
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De Financieele toestand en de nieuwe Leening door <i>Prof. Bertrand Nogaro</i>	603
MAANDOLJFERS:	
Handelsbeweging over de maand Mei 1925	605
Statistisch Overzicht van den economischen toestand van Nederland	606
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	607—614
Geldkoersen. Bankstaten. Goederenhandel.	
Wisselkoersen. Effectenbeurzen. Verkeerswezen.	

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTENWd. Algemeen Secretaris: *Mr. Q. J. Terpstra.***ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN****COMMISSIE VAN ADVIES.**

J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Prof. Dr. E. Moresco; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerde leden: *Prof. Mr. D. van Blom; Prof. Mr. H. R. Ribbuis.*

Redacteur-Secretaris: *D. J. Wansink.*

Secretariaat: *Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam. Telefoon Nr. 3000. Postrekening 8408.*

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 25,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage.*

13 JULI 1925.

De grootere geldvraag voor de maandwisseling is dezen keer zeer snel voorbijgegaan. Het aanbod van geld nam de afgelopen week zeer snel toe, zoodat

particulier disconto dagelijks $\frac{1}{8}$ pCt. lager noteerde. Aan het einde der week werd voor $2\frac{1}{8}$ pCt. afgedaan. De prolongatierente liep al dadelijk op $1\frac{3}{4}$ pCt. terug. Dinsdag werd weliswaar nog weder 2 pCt. genoteerd, maar later was voor $1\frac{3}{4}$ pCt. meestal het aanbod overwegend.

* * *

De post binnenlandsche wissels op de balans van De Nederlandsche Bank blijkt in de afgelopen week van f 95,2 miljoen tot f 89,2 miljoen te zijn teruggelopen. Deze daling laat zich geheel verklaren uit aflossing van schatkistpapier. Het totaal der rechtstreeks bij de Bank geplaatste schatkistpromessen verminderde sinds verleden week met f 6 miljoen. Ook de beleeningen bewogen zich weder in dalende richting. Zij noteeren thans f 143,5 miljoen tegen f 145,5 miljoen op den vorigen weekstaat.

Het renteloos voorschot aan het Rijk steeg met een goede f 300.000. De goudvoorraad der Bank vertoont, blijkbaar als gevolg van verderen gouduitvoer naar Engeland, opnieuw een daling van f 12,1 miljoen. De post papier op het buitenland klom met f 18,3 miljoen, terwijl de diverse rekeningen onder het actief zich f 5,7 miljoen lager stelden.

De biljettencirculatie daalde met f 6,8 miljoen. De rekeningcourant-saldi namen met f 1,5 miljoen af. Het beschikbaar metaalsaldo vertoont een teruggang van f 10,6 miljoen. Het dekkingspercentage bedraagt nagenoeg 49.

* * *

De wisselmarkt was deze week vrij kalm. In de overgrote meerderheid der koersen kwam weinig of geen verandering. Zelfs Parijs was vrij stabiel; Dinsdag was er even wat meer aanbod en werd er voor 11.58 afgedaan, maar verder kostte het de Fransche Regeering niet veel moeite om de noteering op ongeveer 11,70 te houden. Alleen Denemarken en Noorwegen waren aan hevige schommelingen onderworpen. Kopenhagen daalde van 52,— op ca 51,10 en Oslo van 45,50 op 43,20. In Kopenhagen kwam verder niet veel verandering, alleen werd de stemming iets vaster; Oslo liep echter later weder belangrijk op, zoodat gisteren weder 44,20 betaald werd.

LONDEN, 13 JULI 1925.

Nadat de markt haar schuld aan de Bank van Engeland Woensdag l. l. zonder veel moeite had terugbetaald, bleek de geldpositie ruimer te zijn dan vrij algemeen verwacht was.

Deze omstandigheid plus de toevoer van £2.000.000,— goud van Nederlandsche zijde brachten eene verlaging in het 3 maands disconto voor prima bankaccepten tot $4\frac{7}{16}$ pCt., terwijl de nieuwe schatkistpromessen Vrijdag à $4\frac{3}{8}$ pCt. werden toegewezen.

Wisselkoersen zijn weinig veranderd:

Slot heden New York $4,86\frac{1}{8}$; Amsterdam 12,13

MEDEDEELING VAN DE CENTRALE COMMISSIE
VOOR DE RIJNVAART.

Verslag van het Bureau over de werkzaamheid van de Centrale Commissie in 1924.

(Vervolg en slot.)

Technische kwesties.

Hydrometrische dienst. De sub-commissie van den hydrometrischen dienst is in 1924 tweemaal bijeengekomen om de rapporten, betrekking hebbende op het onderzoek van de voorspelling der waterstanden, te bespreken. De sub-commissie heeft vastgesteld, dat het voor de peilschaal te Mannheim mogelijk zal zijn den waterstand 30 uur tevoren te voorspellen en wel bij laagwater tot op een nauwkeurigheid van 10 cM. en bij middelbaren waterstand tot op een nauwkeurigheid van 25 cM. Een voorspelling van 30 uur tevoren is evenwel voor de scheepvaart van Mannheim naar Straatsburg niet voldoende, daar de sleepreinen voor een reis, zonder overlading, 2 à 3 dagen, naar gelang het seizoen, noodig hebben. Daarom heeft de sub-commissie overwogen het onderzoek uit te breiden tot een haven, gelegen ongeveer halverwege tusschen Mannheim en Straatsburg, zoodat men den noodigen tijd kon winnen voor een behoorlijke voorspelling voor de reis van Mannheim tot een der tusschengelegen havens en vervolgens van deze haven tot Straatsburg. Noodzakelijkerwijze moest men dan ook de mogelijkheid van lichten of bijladen in de tusschengelegen haven onder het oog zien.

Naar aanleiding van deze besprekingen is het onderzoek der voorspellingen uitgebreid tot Maxau en is gebleken, dat er zich tusschen de voorspelde en de werkelijke waterstanden verschillen van 15 cM. kunnen voordoen en dat de voorspelling voor Maxau 36 uur van tevoren kan worden gedaan.

Wat de organisatie van een eventueelen proefdienst betreft, was de sub-commissie van meening, dat de 5 Zwitsersche posten van Nol, Andelfingen, Zürich, Mühlau en Murgenthal elken dag om 8 uur de waterstanden aan de peilschalen zouden moeten aflezen en deze dadelijk per telegram naar een centralen post moeten doorzenden. In deze telegrammen zou ook melding gemaakt moeten worden van het feit of het water neiging tot stijgen of tot zakken heeft. De centrale post leidt er dan de benedenwaarts te voorzien waterstanden uit af en deelt ze dadelijk per telegram aan de tusschen Straatsburg en Mannheim gelegen posten mede. Deze inlichtingen worden verstrekt zonder dat de voorspellingdienst voor eventueele onjuistheden aansprakelijk gesteld kan worden.

De Centrale Commissie heeft de, door de sub-commissie verkregen resultaten, bestudeerd en is in hare zitting van 3 December 1924 tot het volgende besluit gekomen:

„De Commissie neemt de conclusies van de sub-commissie aan en besluit een proefdienst voor de voorspelling van de waterstanden in te richten, evenwel zonder dat degenen, die van de door dezen dienst verstrekte inlichtingen gebruik maken, eenig recht kunnen doen gelden voor het geval de inlichtingen niet geheel juist zouden zijn. Zij is van meening, dat deze dienst in Karlsruhe of, indien dit niet mogelijk is, in Straatsburg moet zijn. De sub-commissie zal den arbeid van den centralen post verder leiden.”

Daar de Deutsche Regeering de redenen heeft medegedeeld, waarom zij niet in staat was de instelling van dezen proefdienst in Karlsruhe goed te keuren, zijn er maatregelen genomen om het functioneeren van den dienst in Straatsburg mogelijk te maken.

Technische stroombevaring. Overeenkomstig artikel 31 der Akte van Mannheim van 1868 en volgens het door de Centrale Commissie in December 1923 vastgestelde programma, heeft de stroombevaring van 18 Augustus—15 September 1924 plaats gehad. De volgende personen hebben eraan deelgenomen:

Voor de Deutsche Oeverstaten: de H.H. Hoebel, President; Spiess; Ickes; Herold; Langen (adjunct-lid);

voor België: Denil;

voor Frankrijk: Montigny, Vice-President (op het gedeelte Koblenz—Karlsruhe vervangen door den Hr. Antoine);

voor Engeland: de H.H. Mitchell; Reed (adjunct-lid);

voor Italië: Pallucchini;

voor Nederland: König;

voor Zwitserland: Strickler; secretaris: de l'Espinasse; vertaler: Gerlach.

De verschillende rapporten over den toestand van het vaarwater, der bebakening, van de bruggen en veren, en van de havens, kunnen als volgt worden samengevat:

Vaarwater. Het Comité is tot de overtuiging gekomen, dat in de Nederlandsche conventioneele wateren de toestand van het vaarwater geheel beantwoordt aan de behoeften van de scheepvaart. Het Comité stelt vast, dat onder de andere bezochte Nederlandsche wateren, de Noord op nieuw belangrijk verbeterd wordt, in zoverre, dat over de geheele lengte, de breedte van het vaarwater op 200 M. gebracht wordt.

Op het gedeelte Emmerik-Koblenz, biedt het vaarwater over het algemeen zeer gunstige condities voor de scheepvaart; het Comité is van oordeel, dat op zekere punten, het op het oogenblik niet mogelijk is, de baggeringen, noodig voor het op diepte houden van het vaarwater, stop te zetten; het Comité beveelt echter aan om op deze punten zooveel mogelijk door normaliseeringswerken een blijvende verbetering van het vaarwater te verkrijgen.

Van Koblenz tot Assmannshausen heeft het vaarwater zijn normale breedte en diepte, zonder dat het noodig is om eenig belangrijk onderhoudswerk uit te voeren.

Wat het gedeelte tusschen Assmannshausen en Bingen (het z.g. Bingerloch) betreft, is het Comité van oordeel, dat men voort moet gaan met zich als eerste doel voor ogen te stellen, om de diepte van het z.g. „tweede vaarwater”, bij een voldoende breedte, op 2 M. onder „Gl. W.” te brengen, zonder het niveau boven het „Bingerloch” te wijzigen en zonder dat de scheepvaart er ongunstig door beïnvloed wordt.

De toestand van het vaarwater tusschen Bingen en Mannheim heeft het Comité als geheel voldoende geacht voor de behoeften van de scheepvaart.

In het gedeelte Mannheim—Straatsburg hebben de normaliseeringswerken tusschen Sondernheim en Straatsburg zeer goede resultaten opgeleverd; normaal is hier een diepte van 2 M. onder „Gl. W.” bereikt; om het vaarwater tusschen Mannheim en Straatsburg in denzelfden toestand te brengen zijn werken in uitvoering of in voorbereiding.

Wat ten slotte het gedeelte Straatsburg—Bazel betreft, beschouwt het Comité als een eerste voorwaarde voor een verdere ontwikkeling der scheepvaart tusschen Straatsburg en Bazel, dat de verbeteringswerken, waartoe de Centrale Commissie, wat het kanaal van Kembs betreft, reeds hare goedkeuring in een besluit van 10 Mei 1922 voor heeft gegeven en de werken, welke zij noodig oordeelt voor het scheppen van een blijvend grooten scheepvaart-weg, zoo spoedig mogelijk en zooveel mogelijk gelijktijdig moeten worden uitgevoerd.

Bebakening. Het Comité heeft gedurende zijn reis waargenomen, dat in de Nederlandsche wateren, het vaarwater geheel bekakend is, zoowel door middel van boeien als door landbaken; beneden Mannheim is het vaarwater bekakend door middel van tonnen en vaste teekens boven de uiteinden der kribben en langs de strekdammen; boven Mannheim bestaat er om zoo te zeggen geen bebakening. Daar, volgens de mededeelingen van den Ned. afgevaardigde, het in Nederland toegepaste bebakeningssysteem, belangrijke voordelen voor de scheepvaart oplevert, beveelt het Comité aan om, voornamelijk wat betreft de bovenwaarts gelegen gedeelten, te bestudeeren of er geen plaatsen zijn, waar de scheepvaart, behalve in speciaal moeilijke gevallen, niet eveneens vergemakkelijkt zou kunnen worden, hetzij door boeien, hetzij door landbaken.

Het Comité beveelt, voor zoover mogelijk, de eenheid in de bebakening van den geheelen Rijn, aan.

Eveneens beveelt het Comité aan om overal, en op dezelfde wijze, de plaats en te geven, waar zich in de rivier ondergrondse kabels bevinden en om bovendien nog afstandsteekens te plaatsen, zoowel boven als beneden deze plaatsen, een en ander geheel overeenkomstig de wijze, waarop dat geschiedt in het Hessische gedeelte.

Ook is het Comité van oordeel, dat op de gedeelten, waar de kilometermerken voor de scheepvaart moeilijk herkennen en leesbaar zijn, het wenschelijk is ze te verbeteren in overeenstemming met het systeem beneden Bingen.

Bruggen en Veren. De geprojecteerde wijzigingen en verbouwingen der Rotterdamse bruggen betreffen voor het verkeer in deze haven, zoowel voor zeeschepen als voor de Rijnvaart, groote verbeteringen.

Twee van de in 1908 bestaande schipbruggen zijn gelukkigerwijze sindsdien door vaste bruggen vervangen. Wat de nog bestaande schipbruggen betreft, beveelt het Comité aan, zich beroepende op de dienaangaande in 1908 geuite wenschen, ze op te heffen. In het bijzonder dringt het Comité aan op de opheffing der spoor-schipbruggen, daar deze vanwege de vaste openingstijden bijzonder hinderlijk voor de scheepvaart zijn, en op de opheffing der schipbruggen tusschen Straatsburg en Bazel vanwege het, door de snelheid van het water, bijzonder moeilijke doorvaren.

De sedert 1908 over den Rijn gebouwde zes nieuwe vaste bruggen, zijn volgens de, door de Centrale Commissie goedgekeurde voorwaarden, geconstrueerd; het is hoogst wenschelijk, dat de bouw van de nieuwe spoorbrug te Hochfeld zoo spoedig mogelijk weer opgenomen en beëindigd wordt, om een eind te maken aan den voor de scheepvaart gevaarlijken toestand, welke daarin bestaat, dat de reeds gebouwde nieuwe pijler zich vlak bij den pijler van de oude brug bevindt.

Het Comité beveelt een algemeene toepassing van het in Nederland gebruikte systeem aan om, door middel van genummerde horizontale, beurtelings zwart en wit geschilderde banden, op de pijlers, de doorvaarthoogte onder de bruggen aan te geven. Bij hoog-bruggen zou de doorvaarthoogte eveneens op een duidelijke wijze aangegeven moeten worden.

De gierponten moeten beschouwd worden als een groote hindernis voor de scheepvaart. Het is wenschelijk ze te vervangen door meer geëigende overzetmiddelen, zooals dat sedert 1908 voor verschillende is gebeurd.

Havens. Bij het bezoeken van verschillende havens en laad-, los- en opslagplaatsen, is het Comité tot de overtuiging gekomen, dat ook te dezen opzichte in zeer groote mate tegemoet is gekomen aan de door de ontwikkeling van den handel ontstane behoeften der scheepvaart. De verwerking der nieuwe, aan het Comité voorgelegde, projecten voor de uitbreiding en verbetering der havens, komt in ruime mate aan een nieuwe toename van het Rijnverkeer, tegemoet.

De Centrale Commissie, kennis nemende van de rapporten en de protocollen van het Comité, heeft den heer Baldwin, Commissaris voor Engeland, verzocht om haar, met het oog op de volgende zitting, rapport uit te brengen over den arbeid van het Comité.

Baggeringen in den Beneden-Rijn. Het onderzoek in de kwestie der baggeringen in den Beneden-Rijn is door de Centrale Commissie in hare April-zitting voortgezet en wel op de basis van het besluit van 7 December 1922, luidende als volgt:

10. Het is hoogst wenschelijk op een daadwerkelijke wijze het terugwerpen van het zand, dat bij het baggeren mede naar boven komt, in het laagwaterbed te beletten, zelfs indien dit resultaat niet anders bereikt kan worden dan door het verbod, zich op den Rijn te bedienen van machines, ingericht om het zand van het grint te scheiden.

20. Het schijnt wenschelijk tot een geleidelijke vermindering en zoo mogelijk tot een algeheele opheffing van het baggeren in het laagwaterbed van den Rijn te geraken."

De Nederlandsche delegatie had een opmerking gemaakt over het hervatten der baggeringen door de bezettingsautoriteiten, bevestigd door de ontvangen mededeelingen van de Rijnlandcommissie. De raadgevende ingenieur van de C.I.N.C. heeft verklaard, dat de geallieerde autoriteiten er geheel accoord mee gingen om het terugwerpen van het zand in het rivierbed te verbieden. Wat de uitgevoerde baggeringen betreft, deze hebben plaats gehad in verband met de door de Deutsche administratie gedane peilingen. De

delegatie der Deutsche Staten drong er op aan, dat geen enkel verlof tot baggeren zou worden gegeven, zonder voorafgaand overleg met de Deutsche autoriteiten, waarop Baron Rolin Jaquemyns, vertegenwoordiger van de Rijnlandcommissie, verklaarde, dat hij zich hiermede vereenigen kon en er aan toevoegde, dat de bezettingsautoriteiten geen baggeringen uit een financieel oogpunt, doch uitsluitend in het belang van de scheepvaart, uitvoerden.

De Centrale Commissie, nota nemend van deze verklaring, heeft het technisch stroombevaringscomité opgedragen, haar speciaal rapport uit te brengen over de wijze van toepassing van het besluit van 7 December 1922. Overeenkomstig deze opdracht, heeft het Comité over deze kwestie beraadslaagd en vastgesteld, dat het terugwerpen van het zand, dat bij het baggeren mede naar boven komt, in het stroombed, op het Deutsche gedeelte verboden is; het Comité is evenwel van oordeel, dat het moeilijk is om alleen door toezicht het terugwerpen van het zand te beletten.

Daar echter het terugwerpen van het zand ernstige gevolgen kan hebben voor de stabiliteit van het rivierbed, acht het Comité het noodzakelijk, het gebruik van machines voor het wasschen en het zeven van grint op plaatsen van de rivier, waar het zand geen noemenswaardige handelswaarde heeft, geheel te verbieden.

In Nederland onderhoudt men het vaarwater niet meer door middel van baggeringen; het Comité is echter van meening, dat het niet mogelijk is hetzelfde resultaat in Duitschland zonder baggeringen te bereiken. Het beveelt evenwel aan om, zooals het reeds op verscheidene plaatsen is gebeurd, voor elk geval afzonderlijk, de mogelijkheid te onderzoeken om de slechte plaats door normalisatie van het stroombed te verbeteren en dat baggeringen eigenlijk beschouwd moeten worden als een noodmiddel wat men hoe langer hoe minder zou moeten toepassen.

Het Comité heeft tijdens zijn reis vastgesteld, dat de baggeringen in de rivier, uitgevoerd door de bevoegde diensten, slechts daar plaats hadden, waar deze baggeringen onvermijdelijk waren voor het onderhoud of het herstel van het vaarwater.

Brug bij Dusseldorf. De Centrale Commissie heeft zich bezig gehouden met de ongelukken, welke bij de Dusseldorferbrug plaats hebben, ten gevolge van de sterke bocht in de rivier daar ter plaatse. Het stroombevaringscomité heeft de opmerking gemaakt, dat men op dit gedeelte, hetzij de verplichte sleeping, hetzij de verplichting van de schepen, welke zich laten drijven, om een ketting te laten sleepen, zou moeten voorschrijven. In de Decemبرزitting heeft de Commissie aan de Commissarissen der Deutsche Staten verzocht haar, in de volgende zitting de voorgenomen maatregelen, om de ongelukken bij deze brug tegen te gaan, voor te leggen.

Een project voor de verbreding derzelfde brug is aan de Commissie voorgelegd; daarbij is vastgesteld, dat, wat betreft de uitvoering der werken, het voor het belang der scheepvaart wenschelijk is, de door de delegatie der Deutsche Staten voorgestelde voorschriften, goed te keuren.

Rijnverbetering tusschen Bazel en Straatsburg. De Commissie heeft kennis genomen van den stand der onderhandelingen tusschen Frankrijk en Zwitserland, wat betreft het Kemsberkanaal en de uitbreiding van de stuwing tot de monding van de Birs.

Men zal zich herinneren, dat No. 2 van het besluit van 10 Mei 1922 als volgt luidde:

„De Commissie hecht hare goedkeuring aan de door Zwitserland gevraagde normalisatie van den Rijn tusschen Bazel en Straatsburg; de Zwitsersche delegatie zal aan de Commissie de uitvoeringsprojecten voorleggen."

Ten gevolge van dit besluit heeft de Zwitsersche delegatie een algemeen uitvoeringsproject voor de normalisatie tusschen Bazel en Straatsburg aan de Commissie doen toekomen; daar de Fransche delegatie een zijkanaal-project tusschen Bazel en Straatsburg aan de Commissie heeft voorgelegd, heeft zij besloten, evenals indertijd voor het Kemsberkanaal, het onderzoek van deze twee projecten op te dragen aan een sub-commissie, gepresideerd door den heer Baldwin, Commissaris voor Engeland. Deze sub-commissie is reeds 18 en 19 December bijeengekomen. Algemeene gedachtenwisselingen hebben toen plaats gehad en een nieuwe vergadering zal in het begin van 1925 plaats hebben.

De Zwitsersche delegatie had in de Maart-April-zitting aan de Commissie de goedkeuring gevraagd voor een proefconstructie, van drie grondkribben boven Breisach, om te onderzoeken in hoeverre de normalisatie door middel van grondkribber beantwoordt aan de praktische behoeften. De Commissie heeft deze constructie goedge-

keurd onder voorbehoud, dat deze kribben zullen worden weggeruimd, wanneer de praktijk de noodzakelijkheid ervan aantoonde en verder, dat Zwitserland de volle verantwoordelijkheid draagt van de geprojecteerde werken en de oventueele gevolgen ervan.

Rijnverbetering boven Bazel. De Fransche delegatie had de aandacht van de Commissie gevestigd op de gevolgen, welke de uitvoering van sommige plannen in het gedeelte van den Rijn boven Bazel, zouden kunnen hebben op de rivier beneden deze stad. De delegaties der Deutsche Staten en van Zwitserland hebben evenwel doen weten, dat, onder voorbehoud van alle rechtswesties, betreffende de bevoegdheid van de Commissie op het gedeelte van den Rijn boven Bazel, de plannen van de krachtwerken en van de normalisatie van het meer van Constanz, de scheepvaart beneden Bazel niet zullen benadeelen en geheel in overeenstemming met die belangen zullen worden uitgevoerd.

Nautische kwesties.

Loodsdienst. De Commissie had in 1923 kritiek uitgeoefend op de tarieven van het Fransche loodsstation te St. Goar, als zijnde in strijd met de Akte van Mannheim; zij heeft echter vastgesteld, dat het nieuwe tarief van het loodsstation te St. Goar geen onderscheid meer maakt in de nationaliteit der schepen.

Waarschuwingsdienst. De Commissie heeft zich bezighouden met de aanzienlijke verhooging der verschuldigde bedragen aan de waarschuwingssposten in de „Gebirgsstrecke“, bedragen, welke vroeger 40 pfennig bedroegen en aan het eind van 1923 tot 0,90—1 goudmark opliepen.

De President van de Rijnprovincie had erop gewezen, dat, tengevolge van het aanzienlijk verminderde verkeer, de bedragen verhoogd hadden moeten worden. Dit standpunt werd in de Centrale Commissie bestreden. Daar echter intusschen het bedrag op 65 pfennig was teruggebracht en de Deutsche Commissarissen een nieuwe reductie voorzagen, heeft de Commissie besloten het onderzoek in deze kwestie voorlopig op te schorten.

Schipperspaspoorten. De Commissie heeft nota genomen van de gunstige gevolgen, welke de Fransche, Nederlandsche en Zwitsersche Regeeringen hadden gegeven aan het voorstel van de Deutsche Regeering om het visa op de schipperspaspoorten af te schaffen.

Zij heeft vastgesteld, dat de besprekingen tusschen de Deutsche en Belgische Regeeringen nog niet tot een resultaat zijn gekomen en zij heeft de hoop uitgesproken, dat de afschaffing der visa binnenkort verwezenlijkt zal worden.

Diefstallen op den Rijn. Daar op het verzoek om meer nauwkeurige inlichtingen omtrent de diefstallen op den Rijn, geen antwoord is gekomen, is deze kwestie zonder gevolg gebleven.

Privaat- en sociaal recht. De eerste zitting van het Comité voor het privaatrecht, belast met het voorbereiden van de unificatie der nationale wetgevingen, betreffende de binnenscheepvaart der voornaamste met de Rijnvaart betrokken Staten, heeft in Maart te Parijs plaats gehad. De Centrale Commissie heeft kennis genomen van den voorbereidenden arbeid van het Comité en zal een tweede vergadering van het Comité in het begin van 1925 plaats hebben.

Wat de unificatie van het sociaal scheepvaartrecht betreft, heeft de Centrale Commissie het wenschelijk geacht, dat een studie-comité, samengesteld uit specialiteiten, benoemd door de belanghebbende Staten, den tegenwoordigen stand der wetgevingen, betreffende de reglementatie van den arbeid aan boord van binnenvaartschepen in die Staten, welke bij de Rijnvaart betrokken zijn, zou bestudeeren.

Juridische kwesties.

De werkzaamheid van de Commissie als facultatieve rechtbank voor hooger beroep in particuliere geschillen, betreffende Rijnvaartzaken, is op de gewone wijze voortgezet.

Interne kwesties.

De Commissie heeft de volmachten der nieuwe Commissarissen goedgekeurd.

Zij heeft haar budget voor 1925 op 540.000 frcs. vastgesteld en de afrekening over 1923 goedgekeurd.

In den loop van 1924 is het Jaarbericht van 1923, bewerkt door den heer Kranzbühler, goedgekeurd. De prijs is voor de Fransche uitgave op 30 frcs. en voor de Deutsche uitgave op 7,50 mark vastgesteld.

De Secretaris-Generaal,
(get.) JAN HOSTIE

De President,
(get.) JEAN GOUT

DUITSCH INVOERRECHTEN.

Dr. E. van Welderén Rengers schrijft ons:

Aan de exportzijde van onze handelsbalans nemen de dierlijke producten een belangrijke plaats in. Eigenlijke landbouwproducten exporteeren wij weinig; in hoofdzaak gaan tuinbouwproducten, waarover in een vorig blad werd geschreven, de grenzen over en daarnaast producten van onze veeteelt.

Voor 1914 was het streven in Duitschland om ons vee geheel en onze boter en kaas zooveel mogelijk te weren, terwijl in den oorlog, toen alles anders ging dan vroeger, de eigenaardigste maatregelen genomen werden om zooveel mogelijk van die producten binnen te krijgen; men denke slechts aan den aankoop van vee enkele weken in 1916.

Na 1916 beweegt de Deutsche denkwijze zich weer geheel in de richting van vóór 1914 en denken de Duitschers en speciaal het agrarische deel van hen, dat uit den vaderlandschen bodem alles te halen zal zijn voor de 62.000.000 menschen, die binnen de grenzen van Duitschland leven. Het is het oude beginsel van de agrariërs, die dat vroeger met zorg verbreed hebben en werkelijk succes van hun propaganda hebben gehad, want nu nog zal menig Duitsch landbouwkundige U verzekeren, dat de productiviteit van den bodem met eenige honderden procenten kan worden verhoogd. Het eerste middel daartoe is echter in hunne oogen niet verbetering van bedrijfsmethoden, maar verzekeren van loonend bedrijf en om dit laatste te verzekeren zijn invoerrechten noodig.

De thans voorgestelde heffingen zijn voor 100 KG. boter 30 Mk. en voor 100 KG. kaas hetzelfde bedrag. Nu kan men, wat onze productie betreft, omtrent de financieele gevolgen de volgende berekening maken, gebaseerd op verschillende verwerkingen:

a. melk wordt uitsluitend verwerkt tot boter; boteropbrengst uit 100 KG. melk, vetgehalte 3,35 is 3,8 KG.;

invoerrecht: $3,8 \times f 0,18$ is $f 0,68$ per 100 KG. melk;

b. melk wordt verwerkt tot volvette kaas; kaasopbrengst uit 100 KG. melk 11 KG.;

invoerrecht: $11 \times f 0,18$ is $f 1,98$ per 100 KG. melk;

c. melk wordt verwerkt tot boter en 20 + kaas; vetgehalte 3,35 pCt.;

boteropbrengst 2,88 KG.,

invoerrecht $2,88 \times f 0,18$ $f 0,51^a$

kaasopbrengst 7,22 KG.,

invoerrecht $7,22 \times f 0,18$ „ 1,30

Invoerrecht per 100 KG. melk $f 1,81$

Uit al deze berekeningen ziet men, dat het bedrag hoog is. Nu heeft men een 20-tal jaren geleden gemeend op te merken, dat van de toen ingevoerde verhooging van het invoerrecht voor boter van 16 op 20 Mk. en van kaas van 20 op 30 Mk. niet veel gevolgen werden bespeurd. Nu echter mogen wij niet vergeten, dat in die tijden de koopkracht allicht grooter was dan nu en verschillende exporteurs bespeuren in deze tijden stagnatie in den aankoop van boter als een bepaalde prijs is bereikt. Wordt het cijfer van 30 Mk. invoerrecht dus gehandhaafd, dan zal zonder twijfel onze export daarvan de slechte gevolgen ondervinden, maar aan de andere zijde gelooven wij toch, dat door de betere kwaliteit van onze producten Duitschland zelf zal trachten kooper te blijven, want in kwaliteit — en dit blijkt wel in de voornaamste afzetgebieden — kan het Hollandsche product de vergelijking met het inheemsche glansrijk doorstaan.

Waar eigenlijk dus de zaak in hoofdzaak om draait is de economische toestand in de groote bevolkingscentra in Duitschland; of daar een groot aantal afnemers is, die voor het betere product meer willen betalen en waar dit onzeker is kan ook worden gezegd, dat de export van de artikelen boter en kaas riskanter zal worden, als deze rechten worden ingevoerd en speciaal als boter en kaas alleen worden getroffen en

vervangende producten minder of niet. Van harte is dan ook te hopen, dat de onderhandelaars, die blijken de persberichten met de Duitschers raadplegen, die zoo hooge bedragen aanmerkelijk gereduceerd zullen weten te krijgen.

Voor het tegengaan van veeuitvoer hebben de Duitschers nooit behoefte gehad aan tariefmaatregelen. Ze wisten de veterinaire wetten zoo toe te passen, dat die invoer onmogelijk werd en bleef en het schijnt, dat tegenwoordig zij, die bij het sluiten van de grens het meeste belang hebben, nl. Oost-Friesland en Oost-Pruisen, het meeste te zeggen hebben en dat de grenzen dus toe blijven, tot groot verdriet van groote gebieden in Duitschland, die andere belangen hebben.

VROME WENSCHEN?

De Heer E. Heldring schrijft ons:

Welke regeering uit de thans plaats hebbende beraadslagingen moge ontstaan, in dit blad mag er wel op gewezen worden, dat de verzekering van een goede verzorging van de financieele en economische vraagstukken van den dag nog steeds van het hoogste belang is.

Het budget sluit, dank zij Colijn, en bij onze politici zal nu, naar wij hopen, voorloopig wel het besef bestaan, dat het sluitend moet blijven. Minder zeker is het, of men de noodzakelijkheid erkent, den belastingdruk te verlichten en dit door verdere bezuinigingen te bereiken. Voor alles is het echter noodig eens af te wachten, hoe het met de thans bestaande belastingen loopt, alvorens nieuwe in te voeren, die, zooals de zoogenaamde weeldebelasting, primair op het zakenleven drukken. De tegenwoordige hoogte der directe belastingen heeft zonder twijfel invloed op de vorming der prijzen; een weeldebelasting echter, al is zij principieel alleszins verdedigbaar, bemoeilijkt het bedrijfsleven. Zij behoort, evenals de zakelijke belasting, thuis in belastingtechnisch primitieve staten, waarin men de schade, aan den handel door dergelijke heffingen toegebracht, of niet begrijpt, of lichter kan tellen dan in onze commercieele samenleving mag geschieden. Beter is het, zich van zulke heffingen te onthouden en den belastingdruk aan te tasten door vermindering der uitgaven. Indien wij organisatorisch talent winnen in de aanstaande bewindslieden voor Oorlog en Marine, die eindelijk tot één departement versmolten dienden te worden, voor Waterstaat, waaronder zooveel ressorteert, dat wel economisch en administratief inzicht, maar geen ingenieursbekwaamheden vereischt, voor Binnenlandse Zaken, dat Onderwijs in zich zou kunnen opnemen en vereenvoudigen, dan waren nog ettelijke tientallen millioenen op de begroting te besparen, om niet van de algemeene bezuiniging op het ambtenaarsapparaat, waarin de vorige regeering een weinig gelukkig figuur geslagen heeft, te spreken. Wanneer men dan voorts geen zoogenaamd productieve werken onderneemt, dan zulke, welke werkelijk de welvaart bevorderen of onzen bestaansstrijd vergemakkelijken, dan onthoudt men zich andermaal van verkwesting. Anderzijds is het te hopen, dat de nieuwe regeering zich van de noodzakelijkheid bewust zal zijn de problemen onder de oogen te zien, welke de sterk toenemende bevolking doet verrijzen, als de vermeerdering van voor landbouw en veeteelt geschikte gronden, de uitbreiding der steden, het behoud van bosschen, duinen, heiden en ander natuurschoon, en last not least het wegeenvraagstuk.

Bij de sociale wetgeving houde men rekening met de geringe draagkracht van de meeste bedrijven in de tegenwoordige omstandigheden en vermijde onnoodig omslag. Waar op dit gebied particulier initiatief zich heeft ontplooid en nuttig werkt, respecteere men het.

Zonder twijfel zal het nieuwe ministerie zich ook bewust wezen, niet alleen van de politieke betekenis

van een erfstuk der demissionnaire regeering, t.w. het verdrag met België, maar ook van den plicht, de draagwijdte van sommige economische en financieele bepalingen daarin, welke op zooveel bestrijding in den lande stuiten, aan een nauwkeurig onderzoek te onderwerpen.

Amsterdam, 11 Juli 1925.

ANTWERPEN OORLOGSHAVEN.

De heer J. W. Vlieland Hein schrijft ons:

Met veel belangstelling namen wij kennis van een in de aflevering van 1 Juli jl. van dit tijdschrift gepubliceerd artikel van de hand van Prof. Jhr. Mr. W. J. M. van Eysinga betreffend het regime van Belgische oorlogsschepen op de Nederlandsche Westerschelde.

Door het vervallen van art. 14 van het verdrag van 1839 houdt Antwerpen op, uitsluitend een handelshaven te zijn en worden de internationale kwesties, die er reeds met betrekking tot de Westerschelde gezezen zijn, er weer met één vermeerderd.

De schrijver van bovengenoemd artikel betoogt, dat voor dit geval de bepalingen van het te ratificeeren tractaat eenvoudig een algemeenen regel van internationaal recht weergeven: het tractaat laat geheel onaangetast de Nederlandsche regeling van 30 October 1909 S. 351 ten aanzien van de toelating van oorlogsschepen van vreemde mogendheden in de Nederlandsche territoriale wateren en het daar binnen gelegen Nederlandsche watergebied. Voor de doorvaart van een oorlogsschip van een vreemde mogendheid over de Westerschelde zal dus voor ieder geval afzonderlijk aan de Nederlandsche regeering verlof gevraagd moeten worden. In art. 4 § 1 van het nieuwe verdrag lezen wij dan ook: „De Westerschelde en hare toegangen vanuit volle zee, alsmede de Schelde beneden Antwerpen, zullen voortdurend vrij en open zijn voor de vaart van alle vaartuigen van alle naties, uitgezonderd oorlogsschepen”.

Volkomen helder blijkt uit het betoog van den schrijver, dat Nederland zich in het Nieuwe Verdrag geen enkele soevereiniteitsbeperking in dat opzicht heeft doen opleggen en er geen conventioneel recht van België van vrije doorvaart van Belgische oorlogsschepen over de Nederlandsche Westerschelde is geschapen.

Maar er bestaat naast het Tractaat nog een Toelichtende Memorie, waarin beide Ministers nog eens duidelijk hebben willen uiteenzetten wat verhandeld is.

En in deze Memorie vinden wij de bewuste clausule: „De tekst sluit oorlogsschepen uit. Maar hij regelt niets (mais il ne préjuge en rien, luidt de Fransche tekst) omtrent de doorvaart van Belgische oorlogsschepen over de Schelde en hare toegangen in tijd van vrede of van oorlog”.

Wij meenen aan de juiste beteekenis van den zin, de tekst sluit oorlogsschepen uit, geen onrecht te doen, indien wij daarvoor lezen: „De tekst sluit alle oorlogsschepen uit, dus ook Belgische”. Doch laten wij dan volgen: „Maar hij regelt niets omtrent de doorvaart van Belgische oorlogsschepen”, dan vragen wij met „Het Vaderland” van 20 Mei: „Wie begrijpt dat”...

Het was zoo duidelijk, doch deze toelichting maakt het plotseling zoo onduidelijk.

Wie van de beide onderhandelaars heeft er op gestaan, dat deze toelichting in de Memorie werd opgenomen? Is het de Nederlandsche, dan zouden ook wij gerust kunnen zijn en is het eene slechte redactie voor eene goede bedoeling.

Doch is het de Belgische onderhandelaar op wiens instigatie de bewuste clausule werd opgenomen, dan wordt de zaak ernstiger en kunnen wij er slechts uit lezen, dat hij heeft willen vastleggen, dat onderling is afgesproken in de toekomst hierop nader terug te komen, waarbij men niet gebonden zal zijn door het bepaalde in dit verdrag.

En dan is het eene goede redactie voor eene slechte bedoeling en kan Nederland niet gerustgesteld zijn.

Laat ons hopen, dat de Memorie van Antwoord spoedig licht verschaft.

Rotterdam, 11 Juli 1925.

HET VERDRAG TUSSEN NEDERLAND EN BELGIË VAN 3 APRIL 1925 IN BETREKKING TOT DE MAASWERKEN.

De heer Petrus Regout Jr. schrijft ons:

Naar aanleiding van het artikel in nummer 495 der „Economisch-Statistische Berichten” betreffende het verdrag tusschen Nederland en België, wensch ik te doen opmerken, dat naar mijn meening de schrijver van dit artikel niet overtuigd schijnt te zijn, dat de verbinding van de Kempen met Rotterdam via Maasbracht een zeer groot Nederlandsch belang is.

Indien hij de excursie had meegemaakt, welke door het Departement Maastricht der Maatschappij voor Nijverheid en Handel georganiseerd was, dan zou hij wellicht tot geheel andere gedachten gekomen zijn.

Wat men te Rotterdam beoogt, is dat men niet meer geheel afhankelijk zal zijn van Duitschland als Hinterland. Welnu, het doel der geheele Limburgsche kanalenkwestie is, verbetering aan te brengen in den afvoer uit de Luiker en Charleroi-bekkens en de mogelijkheid te scheppen van de Kempen een nieuw afzetgebied te maken ten gunste van Rotterdam. Mits voor een goede verbinding gezorgd wordt, zal blijken, dat de kolenmijnen met de andere industrieën, welke zich aldaar sterk ontwikkelen, van grooter belang zullen zijn dan Luik ten opzichte van Rotterdam. Het ligt immers voor de hand, dat wij met de bovengenoemde verbinding het meest gebaat zullen zijn, zoodat het wel degelijk een overwegend Nederlandsch belang is en daarenboven zouden de betrekkelijk kleinere uitgaven uit onze schatkist meer gemotiveerd zijn, dan de ontzaglijke last, welke onze Regeering voorstelt op zich te nemen voor de verbetering en last not least het onderhoud der Schelde — lasten, welke misschien zóó groot kunnen worden, dat er voor eigen verkeerswerken niets meer overblijft.

Maastricht.

Naschrift. — Dat het verbindingskanaal van de Kempen naar de Maas bij Maasbracht, voor Nederland van belang is, wordt dezerzijds niet ontkend, noch worden de beteekenis en de verdere ontwikkelingsmogelijkheid van de Kempen als industriegebied door mij in twijfel getrokken. Wel wees ik er op, dat de totstandkoming van dit kanaal tevens een Belgisch belang is, omdat de Kempen op hunne beurt evenzeer met genoemde waterverbinding gediend zijn, reden voor België om ook een deel der kosten van dit traject te dragen.

Meerssen.

L. F. H. REGOUT.

OUDE EN NIEUWE BANKPOLITIEK.

III (Slot).

Wanneer men derhalve van meening is, dat in de maatschappij eerst die organen moeten opkomen, welke de thans door de schommelingen van het prijsniveau vervulde functies kunnen overnemen, vervalt de diepste grond, zich van de beginselen der oude bankpolitiek af te wenden en daarmede ook die voor het zich losmaken van het goud. Aangezien het verder duidelijk is, dat in een tijd, waarin de wereld eerst langzaam van de scheuringen en achteruitgang van den oorlogstijd begint te herstellen en waarin internationale samenwerking nog moeilijk en gevaarlijk is, andere zorgen van dringender aard zijn dan de correctie van de met de schommelingen der goudproductie verbonden nadeelen, beperkt zich de praktische vraag van den terugkeer naar het goud tot de gevaren en moeilijkheden, welke van de goudsituatie van het oogenblik te vreezen zouden zijn. Terugkeer tot den gouden standaard wordt hier in verstrekkende

beteekenis opgevat: wij meenen daarmede niet b.v. uitsluitend het fixeeren van een verhouding tusschen geldeenheden en goudhoeveelheden, ook niet slechts goudkernstelsels, doch het effectief aanhouden van goudreserves en zoo mogelijk, zij het dan ook niet direct, effectieve goudcirculatie. Want slechts aldus kan het grootste deel der voordeelen van den gouden standaard en in het bijzonder die mate van automatisme worden verzekerd, welke trots alle argumenten der geldhervormers en trots alle noodzakelijkheid, de goudwaarde onder de huidige omstandigheden te steunen, aan vrije gouden muntstelsels steeds tot hun eer kan worden nagegeven. Met deflatie heeft de terugkeer naar den gouden standaard niets uitstaande, aangezien de verhouding, op grond waarvan deze terugkeer plaats vindt, principieel willekeurig is. Zonder op deze vraag hier te kunnen ingaan zou ik toch willen opmerken, dat hier hetzelfde schijnt te zijn gebeurd, wat in onze wetenschap zoo vaak voorkomt: nadat een tijd lang de typische en onverstandig halsstarrig volgehouden opvatting van den „sound money man”, welke van niets anders dan de oude pariteit wilde weten, met zeer steekhoudende argumenten is bestreden, heeft men nu gelukkig zoo ver over het doel geschoten, dat alle argumenten, die in bepaalde gevallen voor de oude pariteit zouden spreken, bijna aan de verachting zijn prijsgegeven. Doch soms kan zelfs de terugkeer naar de oude pariteit tot den prijs eener deflatie aanbevelenswaardig zijn en wel niet slechts de terugkeer zonder meer, doch voor alles ook een snelle terugkeer, welke een einde maakt aan die lange omwegen en langdurige onzekerheden, welke veelvuldig voor *datgene* verantwoordelijk zijn, wat men aan nadeelen en leed aan de deflatiepolitiek als zoodanig pleegt toe te schrijven.

De moeilijkheid der huidige goudsituatie ligt niet in het stijgen van den wereldvoorraad monetair goud. Deze is sinds 1914 met een weinig meer dan 2 milliard dollar toegenomen en zou bij het huidig prijsniveau, waarvan immers niemand een scherpe daling wenscht, voor een goudcirculatie van vooroorlogsomvang niet eens voldoende zijn. Dit is ook de oorzaak, waarom een effectieve goudcirculatie vermoedelijk eerst na verloop van een aantal jaren mogelijk zal zijn en waarom de weifelende voorzichtigheid, welke de tegenwoordige houding van Engeland kenmerkt, alleszins op haar plaats is. In het ééne milliard goud, dat de Europeesche centrale banken per saldo meer bezitten dan voor den oorlog, schuilt ook geen gevaar, nog minder in het goud, dat zich in Amerika buiten de Treasury en de Federal Reserve Banks bevindt. Slechts in de Amerikaansche reserve kan een gevaar gelegen zijn. Deze is bijna driemaal zoo hoog als in vredestijd en zou, indien de Amerikaansche centrale instanties, om welke reden dan ook, hun huidige politiek wilden opgeven, bij aanwending volgens de oude beginselen ongetwijfeld voldoende zijn om het Amerikaansche prijsniveau tot op het dubbele van zijn huidige stand te verhoogen. Die landen, welke nu hun geldwezen voordat een zoodanige gebeurtenis intrad met het goud zouden hebben verbonden, zouden in deze hausse-zonder-weerga worden medegesleept en evenzeer in de daaropvolgende crisis. En zelfs wanneer het niet zoo erg zou loopen en de Amerikaansche centrale instanties de rem, welke zij thans gebruiken, niet geheel, doch slechts ten deele zouden losdraaien, zou nog steeds de economische toestand der Europeesche landen, welke den gouden standaard hebben aanvaard, aan het inzicht der Amerikaansche leiding zijn overgeleverd. Dit is de kern van de argumentatie der geldhervormers op dit punt.

Ik wil niet zeggen, dat Keynes spoken ziet. Zonder moeilijkheden en vóór alles zonder afwijking van de oude beginselen der bankpolitiek kan de ontspanning der goudsituatie natuurlijk niet plaats vinden, doch de omvang der moeilijkheden is wezenlijk geringer dan hij hem ziet. Reeds een bescheiden stijging van

het Amerikaansche prijsniveau zou een goederenstroom naar de Vereenigde Staten in het leven roepen. Dit zou het Europa vergemakkelijken, zijn crisis te overwinnen en zijn verplichtingen na te komen, terwijl het voor Amerika een realisatie van zijn opgestapelde rijkdom zou beteekenen. Intusschen is het de vraag, hoe de Amerikaansche politiek zich tegenover dezen goederenstroom zou stellen. Hier kan men met veel minder zekerheid op een verstandige houding rekenen dan in de kwesties der goudsituatie en der bankpolitiek op zichzelf. Het is alleszins mogelijk, dat de ingewordene protectionistische leuzen de bovenhand behouden en nieuwe invoerverboden deze gezonde ontspanningsmethode in den weg zullen worden gelegd. Hierin is het werkelijke gevaar gelegen en niet in de creditpolitiek. Doch vroeger of later zal Amerika aan de rol van een crediteurstaat met passieve handelsbalans moeten wennen, of het wil of niet. Reeds voor dien tijd zal zijn enorm vergroot productie-apparaat het exportbelang steeds meer naar voren schuiven. De ontwikkeling daarvan veronderstelt echter ongehinderden import. Deze beide krachten moeten zich doorzetten; de vraag is slechts *wanneer* zij het doen. Een vrijhandelspolitiek in Amerika is het ware geneesmiddel voor de huidige situatie. Niet slechts voor de goudsituatie. Ook deze wordt op natuurlijke wijze ontspannen, doordat Amerika van den druk van het overvloedige goud bevrijd en Europa de terugkeer naar den gouden standaard vergemakkelijkt wordt, waarbij slechts in den tijd van het binnenstromen van dit goud de Europeesche circulatiebanken een met de huidige Amerikaansche bankpolitiek overeenkomende tactiek zullen moeten voeren.

Bovendien realiseert Amerika zijn rijkdom door kapitaalexport. De daardoor veroorzaakte expansie van zijn economische machtssfeer is de noodzakelijke consequentie der economische verschuivingen gedurende den oorlogstijd. Aangezien bij den gegeven stand van zaken deze kapitaalexport in laatste aanleg in den vorm van goudexport moet plaats vinden, zal het milliard of zullen de twee milliarden Amerikaansch goud, welke onzen geldhervormers zulke zorgen baren, wellicht sneller afvloeien dan iemand verwacht of wenscht. En op deze afvloeiing of deze aanwending van het goud, wellicht zelfs op een groote transactie tot herstel der Europeesche muntstelsels, is de Amerikaansche goudpolitiek ingesteld. Het streven goudinflatie te vermijden, is zeker ook een motief, doch van Amerika de demonetisatie van het goud te verwachten is een geheel verkeerden uitleg geven aan zijn bankpolitiek. Juist om de handhaving van de monetaire rol van het goud en om het vooruitzicht, bij den terugkeer tot het goud goede zaken te maken, heeft het daarbij duidelijk gegaan. Wel verre van dat men de beginselen, waardoor zich de Federal Reserve Board de laatste jaren leiden liet, als een principieel, zij het gewild of ongewild koersen van het goud af zou kunnen beschouwen, ligt de geheele zin der politiek erin, naar het goud terug te sturen.

Deze gedachtengang leidt tot de conclusie, dat de gevaren en moeilijkheden van den terugkeer naar het goud door de hervormers wezenlijk worden overschat. Tegenover de argumenten van de algemeene voordeelen van den gouden standaard, van de consideratie voor de belanghebbenden bij het goud, in het bijzonder de circulatiebanken, tegenover die van den betrekkelijken eenvoud, de begrijpelijkheid en het gemak der in den terugkeer naar het goud gelegen sanering van het geldwezen behoeft derhalve praktisch nauwelijks iets gesteld te worden. Doch niet *dit* is voor ons het beslissende punt. Overziet men veeleer onze geheele argumentatie, dan ziet men bij iederen stap, dat de terugkeer naar het goud niet maar uitsluitend een monetair doelmatige maatregel is, doch dat het goud en zijn bewegingen, juist in zoverre deze automatisch zijn of weder kunnen worden, en juist op den weg daarheen, het voor het heden doel-

matigste mechanisme voor de oplossing van een aantal niet-monetaire economische, politieke en sociale problemen vormen. De vrije gouden standaard kan Europa over zijn crisis heen helpen, kan Amerika het ingroeien in zijn nieuwe positie vergemakkelijken, de volken nader tot elkander brengen, vreedzame samenwerking op poene van dadelijk voelbare economische nadeelen afdwingen, achterblijvende arbeidersgroepen in hun strijd om betere levensvoorwaarden helpen en nog veel meer. Al moge op zichzelf de gouden standaard geen ideaal zijn, hoe kan men hem juist op het oogenblik willen verwerpen, waarin hij op het punt staat, de menschheid een geweldig dienstdienst — wellicht den laatsten — te bewijzen?

Weenen.

J. SCHUMPETER.

HET HERLEEFDE ONTWERP NELISSEN.

V (Stot).

Het prospectus.

Een prospectus-aansprakelijkheid ontbreekt volgens geldend recht niet geheel. Overtreding van art. 335 Swb. heeft te allen tijde naast strafrechtelijke ook civielrechtelijke verantwoordelijkheid ten gevolge gehad. Een civielrechtelijke aansprakelijkheid van ruimer omvang volgt uit de tegenwoordige rechtspraak omtrent de onrechtmatige daad.

Deze aansprakelijkheid kan aldus worden geschetst. Wie door onwaarheden in een prospectus bewogen is tot het nemen van aandelen, kan de uitgevers van het prospectus aanspreken wegens waardevermindering van hun aandelen, welke niet zou zijn ingetreden, wanneer de mededeelingen op waarheid berust hadden. Met de uitgevers misschien ook hen, die hebben toegelaten, dat zij als commissarissen of dergelijke functionarissen in het prospectus genoemd werden.

Het geldend maken van deze aansprakelijkheid brengt diverse moeilijkheden met zich. Zij die aan de touwtjes trekken zorgen ervoor, dat ze niet in het prospectus worden genoemd. Er moet worden bewezen, dat den aansprakelijk gestelden eenig verwijt treft, dat zij opzettelijk onwaarheden hebben medegedeeld of niet voldoende zorg hebben aangewend om zich op de hoogte te stellen. Er moet worden aangevoerd, dat men juist door de onwaarheden bewogen is deel te nemen; dat het nadeel niet geleden zou zijn, als het medegedeelde waar geweest was.

De speciale regelingen ten aanzien van de prospectus-aansprakelijkheid komen aan deze bezwaren geheel of ten deele tegemoet. Zij stellen bepaalde personen (directeuren, commissarissen, oprichters, emitenten) aansprakelijk, onverschillig of zij het prospectus hebben geteekend of niet. Zij keeren den bewijslast ten aanzien van de schuldvraag om en laten het aan de aansprakelijk gestelden over, te bewijzen, dat hen geen verwijt treft. Zij ontslaan de deelnemers van het bewijs, dat zij juist door de onwaarheden bewogen zijn tot het nemen van de aandelen en dat het geleden nadeel juist het gevolg is van de feiten, die verkeerd werden voorgesteld. Met onwaarheid wordt onvolledigheid gelijk gesteld. Soms wordt voorgeschreven, dat — wil men een prospectus uitgeven — dit van bepaalde punten melding moet maken; speciaal is dit geschied in de Engelsche wet, terwijl diezelfde wet voorschrijft, dat als men geen prospectus uitgeeft, een stuk van gelijken inhoud moet worden bekend gemaakt op andere wijze.

Bezien wij nu korteliks het stelsel van het Ontwerp. Volgens het Ontwerp hebben de prospectusbepalingen algemeene beteekenis; zij zullen gelden ten aanzien van elke uitgifte van obligaties, aandelen en dergelijke papieren, onverschillig of deze uitgaat van een Naamloze Vennootschap, een ander (ook publiek) lichaam of van een individu. Met het oog op de meer algemeene strekking van de regeling is daaraan een plaats toegedacht in het Burgerlijk Wetboek in de regeling van de onrechtmatige daad.

Het Ontwerp stelt hoofdelijk aansprakelijk de uitgevers van het prospectus, de personen of het lichaam, die de stukken uitgeven, bestuurders en commissarissen en de als zoodanig in het prospectus vermelde oprichters. De emittent wordt niet bijzonderlijk vermeld.

De aansprakelijkheid geldt onwaarheid en onvolledigheid. Degeen, die de aansprakelijkheid geldend maakt, blijft belast met het bewijs, dat hij door de onwaarheden tot deelneming is bewogen en dat causaal verband bestaat tusschen de onwaarheden en de schade, waarvoor hij verhaal zoekt. Van het laatste is hij ontslagen; wanneer hij de door het Ontwerp ook geopende gelegenheid kiest om de genomen stukken tegen het daarvoor betaalde terug te geven.

Elk van de aansprakelijk gestelden kan zich bevrijden door het bewijs, dat hem geen verwijt treft.

Door de teruggave van de stukken tegen het daarvoor betaalde kunnen oprichters worden belast met schade, die met de door hen verspreide onwaarheden geen verband houdt. Deze mogelijkheid behoorde daarom te zijn beperkt tot een korten termijn na de uitgifte. Dit vloeit niet voort uit het ontworpen art. 1416d, bepalend, dat elke vordering ter zake van de bijzondere prospectusaansprakelijkheid zal zijn gebonden aan een termijn van zes maanden na de ontdekking — of de mogelijkheid van ontdekking — van de onwaarheden.

Het Ontwerp spreekt niet met zoovele woorden van een „prospectus”. Voldoende is als gegevens zijn openbaar gemaakt om tot deelneming op te wekken.

De verplichting, een prospectus uit te geven of indien men publicaties doet — laat ons zeggen: een prospectus uitgeeft —, daaraan een bepaalden inhoud te geven, vestigt het Ontwerp niet. Wel moeten — wanneer een Naamlooze Vennootschap wordt opgericht — bekend worden gemaakt de gegevens van art. 40a, maar daar deze publicatie niet geschiedt met het oogmerk op te wekken tot deelneming, geldt daarvoor de prospectusaansprakelijkheid niet. Er ware iets voor — waar de publicatie van deze gegevens nu toch eenmaal verplicht wordt — opneming van den hoofdinhoud daarvan in het prospectus voor te schrijven.

Is er openbaarmaking van gegevens, wanneer circulaire in beperkten kring worden verspreid? En waarom mag de positie van hem, die door in een brief vervatte of misschien zelfs mondeling mededeelde onwaarheden, is om den tuin geleid, niet verlicht worden — voor zooveel mogelijk — op dezelfde wijze als is bepaald ten behoeve van dengeen, die er met een prospectus is in gevlogen?

Een speciale aansprakelijkheid van oprichters tegenover de door hen op ongezonde wijze opgezette Naamlooze Vennootschap, welke in de literatuur wel is bepleit, wordt in het Ontwerp niet gevonden.

De liquidatie.

Onder het geldende recht geeft de liquidatie van vennootschappen aanleiding tot onaangename procedures, waarin partijen en rechters zich verdiepen in de vraag, hoe de liquideerende vennootschap moet worden gedagvaard en in rechte moet optreden. Met deze kwestie bemoeit zich het Ontwerp alleen door te bepalen, dat de liquideerende vennootschap nog bestaat (art. 55c).

De groote grief tegen het tegenwoordige recht is, dat de wet liquidateuren geheel vrij laat, de zaken naar eigen inzicht te behandelen, terwijl het toch voor crediteuren van groot belang is, dat zij behoorlijk gelegenheid krijgen, hun vorderingen te doen gelden. Immers is het aanwezige actief eenmaal verbruikt, hetzij voor betalingen, hetzij voor uitkeeringen aan aandeelhouders, dan zal het voor nog onbetaald gebleven crediteuren zeer moeilijk zijn om nog tot bevrediging te komen.

Aan dit bezwaar komt het Ontwerp tegemoet door

te bepalen, dat liquidateuren niet tot verdeling van het saldo mogen overgaan, alvorens hun voornemen daartoe te hebben bekend gemaakt (art. 56a). Daarna krijgen crediteuren het recht, tusschen beiden te komen en pas na verloop van den daarvoor gestelden termijn of nadat eventuele bezwaren zijn uit den weg geruimd, zullen uitbetalingen mogen plaatshebben. Wanneer dan later toch nog onbetaalde schuldeischers opkomen, zal het reeds aan aandeelhouders uitgekeerde wederom kunnen worden teruggevorderd (art. 56f).

Overgangsbepalingen.

De nieuwe wet zal op bestaande Naamlooze Vennootschappen van toepassing zijn (art. V).

Ten aanzien van verschillende onderwerpen zal wijziging van bestaande statuten noodig of wenschelijk zijn. Ten aanzien van sommige dier aangelegenheden laat het Ontwerp een overgangstijd van vijf jaren. Indien echter eerder statutenwijziging plaats heeft, zal men alles tegelijk moeten doen, daar dan later op den overgangstermijn geen beroep meer zal kunnen worden gedaan. Dit geldt o.m. ten aanzien van de regeling van art. 40b (verplichting de algemeene vergadering te raadplegen over verschillende onderwerpen, behoudens andere regeling in de akte); art. 41a (aankoop van eigen aandelen); art. 42 (vaststelling van de winst- en verliesrekening en de balans door de algemeene vergadering); artt. 48, 50c (verbod van de bindende voordracht voor de benoeming van bestuurders).

Men zou de vraag kunnen stellen, of er geen aanleiding bestaat art. 40b, dat toch alleen gezonden zijn heeft, voor zoover het op de Nachgründung betrekking heeft, voor bestaande vennootschappen geheel buiten toepassing te laten, behalve wanneer deze tot uitbreiding van het kapitaal overgaan.

Voor oude Naamlooze Vennootschappen, die wat de benoeming van bestuurders aangaat nooit aan het Wetboek van Koophandel onderworpen zijn geweest, blijft in dit opzicht de bestaande toestand van kracht.

Slotopmerking.

Zien wij nog even terug op onzen weg. Heel wat bepalingen van het Ontwerp zijn onvermeld gebleven en al hebben wij gepoogd het meest belangrijke in onze bespreking te betrekken, er zullen licht nog bepalingen aan onze aandacht zijn ontsnapt, waarin beginselen verscholen liggen van meer gewicht dan sommige, waarover wij wel hebben gesproken. Maar ook al was niets onvermeld, niets onopgemerkt gebleven, ook dan zouden we niet kunnen eindigen dan met de bevestiging van de opmerking, die wij reeds in ons eerste opstel maakten, dat ingrijpende wijzigingen van ons naamlooze-vennootschapswezen niet het gevolg van deze regeling zullen zijn.

De versterking van de positie van de algemeene vergadering is wel de voornaamste wijziging, die het Ontwerp geeft. Het is vooral op dit punt, dat wij eenig bezwaar moesten maken, niet om het principe maar om de uitwerking. Is voldoende in het oog gehouden, dat het er niet om gaat, de algemeene vergadering tot mede-besturend college te maken, maar slechts om de verantwoordelijkheid van bestuurders tegenover de algemeene vergadering tot haar recht te doen komen?

Wat oorspronkelijkheid aangaat, steekt het Ontwerp niet gunstig af bij de regelingen op het gebied van het Handelsrecht, die wij in de latere jaren tot wet hebben zien worden. Het is niet een werk als het Zeerecht, dat ook over de grenzen de aandacht van ter zake kundigen trok. Waren er nu op het gebied van de Naamlooze Vennootschap geen frissche nieuwe denkbeelden, waaraan de wetgever eens een kans had kunnen geven? Zal het vele dwingende recht, het niet ook de practijk moeilijk maken nieuwe wegen te zoeken?

Ondanks de bezwaren handhaven wij den wensch,

dat het Ontwerp spoedig wet moge worden. Binnen betrekkelijk korten tijd zal dan ons wettelijk Handelsrecht in zijn belangrijkste onderdeelen zijn gemoderniseerd. Zou dan tevens niet het moment gekomen zijn, het geheele Wetboek van Koophandel van een nieuwe doorlopende nummering te voorzien, zoodat wij ontslagen zouden worden van die reeksen artikelen, die met een cijfer en letter worden aangeduid? Voor het werk van Heemskerk ware dit een waardige bekroning.

DRUCKER.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

DE FINANCIËELE TOESTAND EN DE NIEUWE LEENING.

Prof. Bertrand Nogaro te Parijs schrijft ons:

Het financiële vraagstuk blijft in de Fransche binnenlandsche politiek de eerste plaats innemen. Een groot debat had op 26 en 27 Juni in de Kamer van Afgevaardigden plaats, in den loop waarvan zekere tot de meerderheid behoorende leden, misschien op den terugkeer van een Kabinet-Herriot rekenende, een offensief tegen het Ministerie Painlevé deden loskomen. De financiële moeilijkheden van het oogenblik dienden aldus als voorwendsel voor politieke manoeuvres, doch niet veel parlementsleden hebben zich tot deze intrigues willen leenen en tenslotte heeft de Regeering, ondanks de onthouding der socialisten, een groote meerderheid verkregen, welke bijna de geheele radicale partij (140 leden) en een deel van het centrum en der rechterzijde omvat.

Toen een politieke crisis aldus omzeild was, kon men het financiële vraagstuk zonder meer onder oogen zien, hetgeen in een interessant debat plaats vond, dat duurde van Vrijdag 26 Juni 's avonds 10 uur tot den volgenden ochtend 7 uur.

In herinnering zij gebracht, dat het geheele financiële vraagstuk, waarvoor Frankrijk zich op het oogenblik ziet gesteld, er een is van kaspositie en schuldconsolidatie. Het begrootingsevenwicht kan als bereikt worden beschouwd, doch de vlottende schuld wordt niet geheel vernieuwd, hetgeen, naar ik in in mijn vorige brieven heb uiteengezet, moet worden toegeschreven aan de instabiliteit van den wisselkoers.

De regeeringsontwerpen vallen in twee deelen uiteen: het eerste, dat in den loop van genoemde zitting is aangenomen, omvat de onmiddellijk voor de kaspositie en de consolidatie noodige maatregelen; het tweede, dat uit een nieuw ontwerp van fiscale maatregelen bestaat, beantwoordt aan het ernstig streven, de kaspositie te vergemakkelijken en de schuldaflossing door een politiek van begrotingsoverschotten voor te bereiden.

De reeds, direct na hun indiening, aangenomen ontwerpen wettigen een nieuwe verhooging van de biljettengrens der Bank van Frankrijk met 6 milliard, dus tot een totaal van 51 milliard. Doel hiervan is, het de Bank mogelijk te maken nieuwe voorschotten aan den Staat te verstrekken, *ten einde die houders van vlottende-schuldbewijzen, welke in de naaste toekomst vervallen, te voldoen, die eventueel aflossing wenschen.*

De indiening van dit ontwerp is, als een dergelijk project, dat reeds door het Ministerie Herriot was ingediend, door de socialistische partij met het uiterste voorbehoud ontvangen, welke partij, overtuigd van het aan inflatie verbonden kwaad, zooals dit door de klassieke leer wordt geschilderd, haar beduchtheid tot voorwendsel neemt voor het eischen eener tegenprestatie, welke zij in de kapitaalheffing vindt.

Geenstateerd dient echter te worden, dat, in het algemeen gesproken, het publiek deze nieuwe vermeerdering der fiduciaire circulatie met veel meer koelbloedigheid heeft opgenomen dan de vorige. De *Action française*, een blad der uiterste rechterzijde, heeft weliswaar de studenten uitgenoodigd, schrijver dezes te geeselen, omdat hij heeft uiteengezet, dat de

uitwerking van een toeneming der fiduciaire circulatie op den wisselkoers vooral van psychologischen aard is en dat deze toeneming veel minder gevaarlijk zou zijn bij een te voren gestabiliseerden dan bij een instabielen wisselkoers — uitingen, die het blad niet voldoende orthodox hebben toegeschenen — doch ondanks dit geschreeuw verontrust het publiek zich niet al te zeer over de buitengewone maatregelen, omdat het evident is, dat zij beantwoorden, zoowel aan een buitengewonen als aan een *voorbijgaanden* toestand en dat, met de begroting in evenwicht, niet gevreesd behoeft te worden, — mits de wisselkoers wordt gestabiliseerd — dat een voorbijgaande „inflatie” ontaardt in een assignatie-politiek.

Doch indien een machtiging tot uitgifte van nieuwe biljetten al noodzakelijk was voor de Regeering, om het hoofd te kunnen bieden aan het in één jaar samenvallen van de vervaltermijnen van verschillende uitgiften van vlottende-schuldbewijzen, gevolg van het gebrek aan vooruitziendheid van vorige regeeringen, is het duidelijk, dat zij niet voldoende is, om het vraagstuk op te lossen, dat gelegen is in de te groote plaats, welke in de Fransche openbare schuld door de vlottende schuld wordt ingenomen. Teneinde herhaling van de huidige moeilijkheden te vermijden moest op een consolidatie-operatie worden aangestuurd.

In zekere milieus, waar men voor niets zoozeer beducht is als voor inflatie, had men het vooruitzicht op een gedwongen consolidatie van schatkistobligaties en zelfs van stukken met korten termijn vrij luchthartig opgenomen. Doch een dergelijke maatregel scheen aan de nadenkende personen uit de zakenwereld gevaarlijker dan inflatie zelf. De gedwongen vastlegging van kapitalen, welke ertoe bestemd zijn weder disponibel te komen, brengt het gevaar van den ondergang van tal van huizen met zich, tenzij men deze consolidatie door speciale credietfaciliteiten vergezeld zou doen gaan, welke het gevaar in zich bergen, juist tot de inflatie te leiden, welke men beweet te willen vermijden.

Een poging moest dus worden gedaan om tot vrijwillige consolidatie der vlottende schuld te komen en men heeft gemeend, dat een nieuwe leuze n.l. die der goudleening, voor de houders van schatkistobligaties of -bons verleidelijk zou zijn. Derhalve heeft de Regeering aan de Kamer terzelfder tijd als de verhooging van de biljettengrens voorgesteld, in beginsel te besluiten tot een goudleening, waarvan de modaliteiten nader bij decreet zouden worden gepreciseerd.

Dit decreet is thans gepubliceerd. De tekst volgt hieronder:

Art. 1. Krachtens art. 3 van de wet van 27 Juni 1925 is de Minister van Financiën gemachtigd tot de uitgifte en het inschrijven in een bijzondere afdeling van het Grootboek der Openbare Schuld van 4 pCt. eeuwijdurende „rentes”, gereserveerd voor houders van „bons de la Défense nationale”.

Art. 2. De nieuwe „rentes” zullen de voorrechten en vrijstellingen genieten, welke aan vroeger uitgegeven „rentes sur l'Etat” zijn toegekend, evenals de voorrechten aan de „bons de la Défense nationale” bij de wet van 13 Maart 1924 toegekend.

Zij zullen niet kunnen worden afgelost dan op den grondslag van 50 maal het bedrag der laatste halfjaarlijksche coupon.

De schatkist zal ter beurze aankopen van de nieuwe stukken uitvoeren tot het bevoort van het verschil tusschen de werkelijke lasten, voortvloeiende uit de „bons de la Défense nationale” en den rentedienst der nieuwe „rentes”.

Art. 3. De nieuwe „rentes” zullen vanaf 5 September 1925 interest dragen. De prijs van uitgifte is vastgesteld op 10 francs per 4 francs „rente”.

Art. 4. De verschenen interest van de 4 pCt. „rentes” zal halfjaarlijks, op 5 Maart en 5 September van ieder jaar, betaalbaar zijn. Hij zal van een wisselkoersgarantie profiteeren op den grondslag van een waarde van den franc, overeenkomende met 1/95 van het pond sterling.

Een besluit van den Minister van Financiën, dat in het „Journal officiel” 15 dagen voor iederen vervaltermijn zal worden gepubliceerd, zal den op gezegde vervaldata aan houders toekomstige interest vaststellen. Indien het gemiddelde van de voor het pond sterling ter beurze van Parijs genoteerde eerste koersen gedurende het eerste halfjaar 19 Augustus—19 Februari of 19 Februari—19 Augustus, 95 francs niet overschrijdt, zal dit bedrag 2 francs bedragen voor 4 francs „rente”. Indien het 95 francs overschrijdt zal de halfjaarlijksche interest gelijk zijn aan $\frac{2}{95}$ van dit bedrag, de aldus berekende interest zal voor 4 francs „rente” tot het naastbijgelegen veelvoud van 5 centimes worden afgerond.

Art. 5. De stukken zijn aan toonder of op naam.

Art. 6. De Minister van Financiën is belast bij besluit de andere voorwaarden voor de uitgifte vast te stellen en voor de uitvoering van dit decreet zorg te dragen.

Voorts heeft de Minister van Financiën het volgende besluit geteekend, dat de in het hierboven genoemde decreet bedoelde inschrijvings-modaliteiten vaststelt:

Art. 1. De 4 pCt. eeuwigdurende „rentes”, gereserveerd voor houders van „Bons de la Défense nationale”, tot welker uitgifte art. 3 van de wet van 27 Juni 1925 en het decreet van 4 Juli 1925 machtigen, zullen aan deze houders vanaf den 20sten Juli 1925 en tot den avond van 5 September 1925 worden aangeboden.

Art. 2. De „Bons de la Défense nationale” zullen worden teruggenomen tegen hun aflossingskoers, verminderd met de interest, berekend op den voet, geldende voor iederen „bon”, over de periode van 6 September 1925 tot den vervaldag.

Deze vervaldag zal voor de renteberekening worden vastgesteld door te veronderstellen, dat de „bons” zijn uitgegeven op den 1sten, 6den, 11den, 16den, 21sten of 26sten van iedere maand, terwijl de „bons”, waarop tusschen deze data is ingeschreven, zullen worden beschouwd te zijn uitgegeven bij het begin van ieder dezer perioden.

Art. 3. De inwisseling van „bons de la Défense nationale” tegen de nieuwe „rentes” zal plaats vinden... (volgens de namen van een groot aantal bureaux).

Art. 4. De nieuwe „rentes” zullen kunnen worden afgegeven tegen een kapitaalbedrag, dat hoogstens gelijk is aan hun nominale waarde, van de ter inwisseling aangeboden „bons”, en wat de „bons” met 1 maand looptijd aangaat, waarvan de terugkoopkoers hooger is dan de nominale waarde, tegen een bedrag, gelijk aan het veelvoud van 100 francs, dat onmiddellijk ligt boven de terugkoopwaarde dezer „bons”. Het zal den houder zijn toegelaten, het verschil in geld bij te passen; in geen geval zal uitbetaling van een ruiloverschot door de schatkist plaats vinden.

Geen „rentes” zullen worden afgegeven voor een bedrag van minder dan 4 francs interest, noch in bedragen anders dan veelvouden van 4 francs interest.

De houder van een „bon de la Défense nationale” zal ter inwisseling tegen nieuwe „rentes” slechts een deel van de aangeboden „bons” kunnen aanwenden, mits het door hem behouden gedeelte in nominale waarde overeenkomt met één of meer coupures van bestaande „bons”. Te dien einde zal worden overgegaan tot verdeling van den „bon de la Défense nationale” in coupures met denzelfden vervaltijd als de oorspronkelijke „bon”.

Art. 5. Aan belanghebbenden zullen worden uitgeleend, hetzij definitieve stukken, hetzij receptissen, welke later tegen definitieve stukken inwisselbaar zijn.

De definitieve stukken zullen overeenkomen met 4 francs, 20 francs, 40 francs en 400 francs „rente”.

Het is van belang, er nog eens op te wijzen, dat de inschrijving op deze eerste uitgifte van een goudleening niet wordt gereserveerd voor de houders van 2-, 3-, 5- of 10-jaarlijksche obligatiën, zelfs niet aan houders van „bons du Trésor”, maar alleen aan houders van „bons de la Défense nationale”. Deze beperking wordt hierdoor verklaard, dat de inschrijvers op deze „rentes” de voorrechten zullen genieten, welke door de wet van 13 Maart 1924 worden verleend, d.w.z. vrijstelling van algemeene inkomstenbelasting voor de revenuen uit deze stukken en door het feit, dat de nieuwe minister aarzelt, tot andere inschrijvers deze fiscale vrijstelling uit te strekken.

Opgemerkt zij, dat de heer Caillaux lang heeft gearzeld, deze leus van de goudleening te aanvaarden, welke officieel de depreciatie en de onstandvastigheid

van den franc vastlegt. Evenwel werd zij door de omstandigheden opgelegd als het eenige middel om tot een vrijwillige consolidatie van een deel der vlotende schuld te geraken. *Hieraan dient te worden toegevoegd, dat volgens de eerste inlichtingen voor deze leus een groot succes schijnt te zijn weggelegd.*

Het zou dus zeer wel kunnen zijn, dat de financiële toestand van Frankrijk, na gedurende eenigen tijd bijzonder gespannen te zijn geweest, niet ver meer van een definitief herstel verwijderd is. Inderdaad kan men het begrootingsevenwicht als bereikt beschouwen; de moeilijkheden met de consolidatie en met de kaspositie zullen waarschijnlijk eerder opgelost blijken dan men hoopt en er zou dan niets meer overblijven dan het stabiliseeren van den wisselkoers. Hiertoe beschikt Frankrijk over alle middelen. Het is voldoende, dat de Minister van Financiën hen te werk durft te stellen.

Deze laatste moet thans evenwel opkomen tegen de bezorgdheid, die in het Parlement doorbreekt over een algemeen saneeringsplan. Hij had hiertoe een sterke verhooging van de inkomstenbelasting op de kapitaalrevenue voorgesteld, welke aanvankelijk tegelijk met de begrootingswet moest worden aangenomen, doch waarvan hij heeft goedgevonden, dat zij ervan werd losgemaakt. Dit was de politiek van het „superéquilibré”. Het ontwerp, dat eerst voor de parlementaire vacantie moest worden behandeld, zal tot October worden verdaagd. Wellicht verschijnt het dan gewijzigd en aangevuld.

De socialisten hebben echter dit algemeene regeeringsplan niet afgewacht, om aan de Kamers hun ontwerp van een „buitengewone heffing van den verkregen rijkdom” voor te leggen, hetwelk een poging inhoudt, om het begrip eener kapitaalheffing een uitvoerbare vorm te geven, door deze heffing in de meeste gevallen in een aanvullende inkomstenbelasting om te zetten.

Deze kapitaalheffingsplannen nemen tegenwoordig een steeds grootere plaats in, niet alleen in den geest der socialistische afgevaardigden, maar ook in dien van een deel der radicale, dat zich meer bekommert om leuzen dan om werkelijkheden. Daarentegen stooten zij op een onoverwinnelijken afkeer bij de meerderheid van den Senaat. Reeds heden kan men voorzien, dat er niets anders uit zal voortvloeien dan een poging, het financiële herstel volgens een algemeen plan te verwezenlijken, terwijl men zich zal inspannen te voorzien in de moeilijkheden, die zullen voortvloeien uit de aanwezigheid van een overmatige vlotende schuld.

BERTRAND NOGARO.

Het slot van de beschouwingen van den heer J. H. Cohen Stuart over Goud, Geld en Bankwezen in Zuid-Afrika kwam nog niet in ons bezit.

OVERZICHT VAN TIJDSCHRIFTEN.

De Economist. — 's-Gravenhage, Juni 1925.

Dr. R. E. Smits, Progressieve winstbelasting van naamlooze vennootschappen, uit theoretisch-economisch oogpunt beschouwd; Mr. A. M. de Jong, Bijdrage tot de geschiedenis van de theorie der wisselkoersen vóór Adam Smith. II.

The American Economic Review. — St. Albans, Vt., Juni 1925.

F. D. Graham, Germany's capacity to pay and the reparation plan; A. B. Wolfe, Three-dimensional diagrams in illustration of consumers' demand and of interest rates and savers' surpluses; W. W. Hewett, The definition of income; F. H. Knight, Fact and metaphysics in economic psychology; J. R. Le Rossignol, Labor governments and the social revolution; R. A. Love, Use of Liberty bonds in payment of estate taxes; J. Ise, Theory of value as applied to natural resources.

The Economic Journal. — Londen, Juni 1925.

Prof. A. C. Pigou, Professor Edgeworth's collected

papers; *F. Lavington*, An approach to the theory of business risks; *Prof. C. R. Fay*, North Carolina and the new industrial revolution; *A. A. Mitchell*, A retrospect of free trade doctrine: a comment; *W. Keilhau*, The valuation theory of exchange; *Prof. G. Gerbino*, New means for the more rapid extinction of the British national debt.

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik. — Jena, Maart-April 1925.

W. Eucken, Das Uebertragungsproblem. Ein Beitrag zur Theorie des internationalen Handels; *A. Amonn*, Zur Frage der steuerlichen Lastenverteilung; *H. Stammler*, Soziale Belastung der deutschen Wirtschaft. Beitrag zum Begriff „Sozialpolitik“.

Political Science Quarterly. — New York, Juni 1925.

H. L. McBain, The legal status of the American colonial city; *A. Comstock*, The technique of reconstruction as applied to Hungary; *R. J. Sontag*, The Cowes interview and the Kruger telegram; *T. D. Zukerman*, Are we redeeming our national debt too hastily?

Revue Générale de Droit International Public. — Parijs, Nov.-Dec. 1924.

A. Mandelstam, La Société des Nations et les puissances devant le problème arménien; *P. Huguet*, L'occupation rhénane et le droit des gens.

RIJKSPOSTSPAARBANK.

	APRIL	1923	1924	1925
Inlagen	f 7.718.982	f 8.408.965	f 8.249.163	
Terugbetalingen ...	„ 10.431.961	„ 13.098.271	„ 11.544.349	
Tegoed der inleggers op ultimo	„ 294.960.790	„ 301.238.629	„ 304.341.703	
Nom. bedr. der uitst. staatsschuldboekjes op ultimo	„ 44.717.500	„ 45.404.300	„ 43.138.800	
Spaarbankboekjes:				
Aantal nieuw uitgegeven	7.343	8.607	8.174	
Aantal geheel afbetaald	8.881	8.984	8.792	
Aantal in omloop op ultimo	1.938.282	1.957.702	1.972.624	

GIRO-OMZET BIJ DE NEDERLANDSCHE BANK.

	Juni 1925		Juni 1924	
	Posten	Bedrag	Posten	Bedrag
Voor rekeninghouders waarvan door de H.-bank plaatselijk	52.612	f 2.683.972.000	58.316	f 2.194.593.000
Ter voldoening van Rijksbelast.	39.723	„ 2.301.704.000	40.667	„ 1.933.295.000
	1.572	„ 9.276.000	9.452	„ 10.978.000

HANDELSBEWEGING OVER DE MAAND MEI 1925
(Ontleend aan de Statistiek van den In-, Uit- en Doorvoer).

Groepen	Invoer		Uitvoer		Saldo Invoer		Saldo Uitvoer	
	Gewicht	Waarde	Gewicht	Waarde	Gewicht	Waarde	Gewicht	Waarde
	K.G.	Gulden	K.G.	Gulden	K.G.	Gulden	K.G.	Gulden
I Levende dieren ..	904.163	503.807	1.698.570	1.343.826	—	—	794.407	840.019
II Voedingsmiddelen voor menschen en dranken:								
a) onbewerkte en halfbewerkte ..	243.435.270	46.643.505	106.111.478	28.584.927	137.323.792	18.058.578	—	—
b) fabrikaten	74.545.982	14.043.247	97.316.367	38.104.755	—	—	22.770.385	24.061.508
III Onbewerkte en halfbew. stoffen:								
a) v. dierlijke herk.	7.648.699	7.361.475	5.692.512	3.051.261	1.956.187	4.310.214	—	—
b) „ plantaard. „	182.553.218	37.995.865	42.759.689	13.306.436	139.793.529	24.689.429	—	—
c) „ minerale „	1.410.299.145	25.529.362	157.872.071	8.623.224	831.527.074	16.906.138	—	—
IV Fabrikaten	308.664.033	65.963.939	166.661.350	56.897.686	142.002.683	9.066.253	—	—
V Gouden en zilveren munt en muntmat.	204	22.811	11.025	12.732.199	—	—	10.821	12.709.388
VI Andere goederen ..	1.178.316	277.016	1.824.743	568.653	—	—	646.427	291.637
Totaal	2.229.229.030	198.341.027	1000847.805	163.212.967	1.228.381.225	35.128.060	—	—
Zonder gouden en zilveren munt en muntmateriaal (groep V) ..	2.229.228.826	198.318.216	1000836.780	150.480.768	1.228.392.046	47.837.448	—	—

1) Hieronder zijn niet begrepen de bunkerkolen voor Ned. schepen. 2) Hieronder is niet begrepen de bunkerolie voor Ned. schepen

OVERZICHT van de waarde van den In- en Uitvoer voor elke maand van het loopende jaar en de drie daaraan voorafgaande jaren, met uitzondering van gouden en zilveren munt en muntmateriaal, in guldens.

Maanden	Invoer				Uitvoer ¹⁾			
	1922	1923	1924	1925	1922	1923	1924	1925
Januari	152.495.668	173.045.849	177.506.065	210.617.177	86.106.447	91.487.819	116.522.007	139.999.961
Februari	152.353.594	162.189.535	185.223.674	196.852.738	84.204.248	94.601.855	125.465.290	136.322.925
Maart	180.328.763	165.440.620	186.545.160	203.821.859	112.879.875	106.977.347	131.906.705	146.276.635
April	167.451.702	169.639.064	189.679.735	193.677.184	92.729.841	97.005.415	136.430.618	144.319.877
Mei	194.080.257	160.129.701	218.738.134	198.318.216	108.423.679	104.128.702	135.517.501	150.480.768
Tot. Jan./Mei	846.709.984	830.444.769	957.692.768	1.003.287.174	484.344.090	494.201.138	645.842.121	717.400.066
Juni	150.899.735	159.533.444	188.746.940		100.680.880	97.860.255	110.783.833	
Juli	163.863.700	157.464.022	198.162.017		104.572.575	95.693.919	134.417.411	
Augustus	178.807.927	150.975.066	174.016.738		99.442.892	107.933.082	137.772.584	
September	164.616.506	166.474.283	189.646.172		115.612.131	127.720.569	162.791.232	
October	186.643.442	192.923.258	218.062.389		112.003.008	125.848.400	173.486.508	
November	172.295.111	176.660.045	217.688.984		104.350.396	126.123.548	159.327.318	
December	163.762.355	174.750.818	219.516.025		100.225.239	127.839.691	136.235.459	
Totaal	2.027.598.760	2.009.225.705	2.363.532.033		1.221.231.211	1.303.220.602	1.660.656.466	

1) In den uitvoer zijn niet begrepen de bunkerkolen en de bunkerolie bestemd voor Nederlandsche schepen.

STATISTISCH OVERZICHT VAN DEN ECONOMISCHEN TOESTAND VAN NEDERLAND.

(Niet met * gemerkte gegevens ontleend aan het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek.)

	1924			1925				Jan./Mei		
	Oct.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Mrt.	April	Mei	1924	1925
Arbeidsmarkt.										
Bedrag der gehouden aanbestedingen $\times f$ 1000	8.376	6.612	17.931	7.197	8.210	8.454	10.909	9.422	58.279	44.193
waaronder voor fabrieksbouw $\times f$ 1000	439	112	278	296	427	488	488	498	1.683	2.198
*Staats- en part. mijnen. Aantal arbeiders op ten der maand	29.623	29.643	29.966	30.143	30.293	30.315	30.248	29.944	20.587 ⁴⁾	23.271 ⁴⁾
*Metaalindustrie. Aantal meerderj. arbeiders op 1 Jan. en 1 Juli	21,3	26,6	22,4	20,1	17,1	18,1	15,1	15,0	99,7	85,4
Haven- { Gemiddeld aantal t.ken der bij de } Amsterdam bedrijf { „Havenarbeids-Reserve” inge- } (\times 1000) schreven losse arbeiders p. week } Rotterdam	51,0	55,5	60,5	44,3	43,2	41,4	38,1		249,6	
Zeevisscherij; aantal vaartuigen, welke de — uitoefenden..	780	731	571	§ 385	§ 451	§ 492	§ 508			
Indexcijfer der Werkloosheid.										
	7,2	8,3	10,9	12,8	§ 9,2	§ 7,6	§ 6,3	§ 6,1	10,9	§ 8,4
Arbeidsbemiddeling.²⁾										
Aanbiedingen v. { Ingeschreven ged. de maand... } werkzoekenden. { Overgebl. op het einde v. de mnd. }	48,7	52,8	58,5	52,8	43,1	47,7	39,7	38,5		
Aanvragen van { Ingeschreven ged. de maand... } werkgevers. { Overgebl. op het einde v. de mnd. }	20,6	17,0	17,5	19,6	18,0	23,2	21,6	21,8		
Plaatsineen.....	16,8	14,2	13,9	15,4	14,8	18,2	16,7	16,8		
Arbeidsloon.										
Ondergrondse arbeiders { bij de mijnen Bovengrondse " " " (loon per dienst)	f 5,62 „ 4,05	f 5,65 „ 4,08	f 5,48 „ 4,05	f 5,50 „ 4,04	f 5,49 „ 4,06	f 5,48 „ 4,02	f 5,28 „ 3,89		f 5,99 ¹⁷⁾ „ 4,31 ¹⁷⁾	
Bouwbedrijven { Metselaar uurinkomen Amsterdam. { Timmerman Opberman Metaalindustrie, uurinkomen van meerderjarige arbeiders	„ 0,95 „ 0,91 „ 0,84	„ 0,99 „ 0,92 „ 0,92	„ 0,97 „ 0,94 „ 0,85	„ 0,90 „ 0,93 „ 0,82	„ 0,91 „ 0,91 „ 0,82	„ 0,92 „ 0,91 „ 0,84	„ 0,91 „ 0,92 „ 0,87		„ 0,90 ¹⁷⁾ „ 0,90 ¹⁷⁾ „ 0,81 ¹⁷⁾ „ 0,57 ¹⁷⁾ „ 0,75 ¹⁷⁾	
Artillerie- { Wapenfabriek te Hembrug inrich- { Fabrieken van munitie en ontplof- tingen { bare stoffen te Hembrug. Constructiewerkplaatsen te Delft.		„ 0,56		„ 0,66 ⁴⁾		„ 0,57 ⁴⁾ „ 0,73 ⁴⁾		„ 0,71 ⁴⁾ „ 0,81 ⁴⁾		
Voortbrenging en verbruik.										
Zee. { aanvoer in Ned. havens ⁹⁾ \times 1000 K.G. visscherij. { opbrengst $\times f$ 1000	23.690 5.504	17.198 3.823	8.328 1.935	§ 2.726 § 723	§ 3.023 § 1.272	§ 3.949 § 1.107	§ 3.876 § 1.000			
*Productie der kolenmijnen \times 1000 ton ⁷⁾	§ 538	§ 495	§ 511	§ 539	§ 480	§ 558	§ 526	§ 519	§ 2.391	§ 2.621
Voor binnenlandsch verbruik beschikbaar gekomen hoeveelheden steenkolen \times 1000 ton ⁸⁾	§ 861	§ 954	§ 870	§ 921	§ 816	§ 839	§ 687	15.385	73.076	76.105
In consumtie gebrachte suiker ⁹⁾ \times 1000 K.G.	14.857	21.720	15.912 ¹⁴⁾	17.067	12.899	16.821	13.933			
Aan de consumtie onttrokken suiker ¹⁰⁾ \times 1000 K.G.	1.184	781	1.199	704	1.243	996	837	912	6.318	4.693
*Schepen in aanbouw; inhoud in bruto Registerton ¹¹⁾			124.766			119.908				
Handel en Verkeer.										
Handelsbeweging zonder gouden en zilveren munt en muntmateriaal (in miljoenen)	218	218	220	211	197	204	194	198	958	1.003
Uitvoer	173	159	136	140	136	146	144	150	646	717
Saldo invoer	45	58	83	71	61	58	49	48	312	286
Ontvangsten der Spoorwegmaatsch. (in miljoenen)	14,6	12,9	12,0	12,8	11,1	12,3	12,8	12,4	66,5	§ 61,5
Ontvangsten per dagkilometer sedert 1 Jan. (in gld.)	127,73	126,91	125,22	133,42	§ 111,57	§ 112,50	§ 113,10	§ 111,98	115,63 ²⁰⁾	
Inklaringen (geladen Nieuwe Waterweg) { zeeschepen } (in 1000 N.R.T.)	930	1.366	1.345	1.239	1.113	1.327	1.329	1.539	5.222	6.548
Inklaringen { Loboth (geladen rivierschepen in 1000 ton Uitklaringen) { van 1000 K.G.)	367	344	330	330	244	317	323	347	1.446	1.563
Opgelegde zeeschepen o.f.d. ten der maand: aantal ¹²⁾	2.251	1.560	2.099	1.981	1.684	1.963	1.975	2.237	7.981	9.840
Idem: bruto inhoud in 1000 registertonnen	1.615	1.468	1.437	1.279	1.255	1.443	1.624	1.757	4.540	7.358
Goederenvervoer { Gelost bij invoer } (in 1000 in de havens ¹³⁾ { Geladen bij uitvoer } ton	1.858 751	1.828 730	1.691 596	1.257 635	1.606 625	1.624 665	1.581 636	1.893 701	7.090 2.490	8.420 3.262
Doorgevoerd met overlading	2.692	1.666	1.683	1.815	1.712	1.790	1.800	1.981	6.352	9.099
Prijzen, kosten van levensonderhoud.										
Indexcijfers der groothandelsprijzen { Algemeen cijfer in Nederland (1913 = 100) } Voedingsmidd. e.d.	161	161	160	160	158	155	151	151	155	155
Kosten van { Arbeidersgezinnen A'dam (Mrt. '20 = 100). levens- { Arbeidersgez. te 's-Gravenhage (1921 = 100). onderhoud. { Ambtenaarsgez. te 's-Gravenhage (1921 = 100)	166	166	164	161	159	154	149	148	153	154
			84,6			83,9				
			84,1			83,0				
			84,1			82,9				
Financiëwezen.										
*Opbrengst Rijksmiddelen (totaal)	40,2	41,3	32,5	40,9 ¹⁵⁾	33,3	35,9	37,4	43,6	176,4	191,1
* „ Beursbelasting (in miljoenen) {	0,323	0,262	0,257	0,523	0,407	0,483	0,296	0,422	1,620	2,131
* „ Invoerrechten }	3,14	2,81	3,37	2,86	2,98	3,30	2,82	2,89	15,53	14,85
* „ Statistiekrecht }	0,397	0,370	0,368	0,355	0,319	0,354	0,335	0,333	1,725	1,696
*Gegreerd door den Postch. en Girodienst (in miljoenen)		161	229	298	248	261	271	284		1.362
*Giro-omzet bij de Ned. Bank (in miljoenen)	2501	2281	2526	2709	2239	2519	2665	2736	11.975	12.868
Wisseldisconto der Nederl. Bank	5,—	5,—	4,69	4,23	4,—	4,—	4,—	4,—	4,9	4,05
Particulier disconto	4,60	4,75	3,80	2,63	2,14	2,34	3,23	3,45	4,62	2,76
Prolongatie	4,42	4,34	3,61	2,59	2,08	2,11	2,84	2,85	4,70	2,49
I. Nederl. Staatsleeningen										
II. Provinc. en gemeent. leeningen										
III. Hypbanken werzk. in Nederl. [Pbr.].....										
IV. Spoorwegleeningen										
Fondsen I tm. IV										
V. Nijverheid [Aand. van 49 ondern.].....	78	76	72	73	74	76	74	78	80	
VI. Bank- en credietinstell. [Aand. van 7 ondern.]	72	70	68	72	74	74	72	75	79	
VII. Scheepvaart [Aand. van 7 ondern.].....	74	70	68	72	71	67	64	66	61	
VIII. Indische fondsen [Aand. van 24 ondern.].....	94	94	95	98	100	102	103	106	103	
IX. Petroleum [Aand. Kon. Ned. Petr. Mij.].....	81	86	91	98	104	100	95	96	99	
*Emissies (in miljoenen)	29,7	3,7	23,2	18,6	61,9 ¹⁶⁾	70,8 ¹⁶⁾	9,1 ¹⁹⁾	38,0 ²¹⁾	119,3	198,4
Aantal uitgesproken Faillissementen.										
	424	353	352	371	370	354	338	304	1.842	1.737

§ Voorloopige cijfers.

1) De week, waarin een staking viel buiten beschouwing gelaten. 2) Omvattende de werkzaamheden van 39 districtsarbeidsbeurzen, van drie andere arbeidsbeurzen en voor zoover bekend, van de correspondent-schappen der arbeidsbemiddeling. 3) Te halfjaar. 4) Op 1 Januari. 5) Loon op 1 Juli. 6) Zoowel door Nederlandsche als buitenlandse schepen. 7) Kolensli niet inbegrepen. Wel zijn inbegrepen de steenkolen, welke voor eigen gebruik dienen, alsmede de kolen, die aan de mijnwerkers gegeven worden [z.g. „Deputatkohlen“]. 8) Saldo invoer plus eigen productie. 9) D.w.z. onder betaling van accijns in het vrije verkeer gebracht. Aangenomen mag worden, dat deze suiker, zoo at

niet in dezelfde maand, dan toch binnenkort de consumenten bereikt. 10) D.w.z. waarvoor restitutie van accijns is verleend wegens uitvoer in den vorm van suikerhoudende goederen. 11) I. Op den laatsten van het kwartaal. Cijfers van Lloyds. 12) Te Amsterdam en te Rotterdam. 13) Amsterdam, Rotterdam, Vlissingen, Vlaardingen, Hoek van Holland, Terneuzen, Zaandam, Delfzijl, Harlingen, Maassluis, Dordrecht, IJmuiden en overige havens. 14) W.o. 400.000 KG. in October t/m. December frauduleus in consumptie gebracht. 15) Rijwielbelasting 4,3. 16) Nom. 54,0 voor conversie. 17) April. 18) Nom. 36,5 voor conversie. 19) Nom. 2,9 voor conversie. 20) Mei. 21) Nom. 32,3 voor conversie.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 4 15 Jan. '25) Zwits. Nat. Bk. 4 16 Juli '23	Bel. Binn. Eff. 4 15 Jan. '25) N. Bk. v. Denem. 7 17 Jan. '24
Bk. (Vrsch. in R.C. 5 15 Jan. '25) Zweedsche Rbk 5 8 Nov. '23	Javasche Bank ... 4 20 Oct. '24) Bank v. Noorw. 7 8 Mei '25
Bank van Engeland 5 5 Mrt. '25) Bk. v. Tsjecho-Duitsche Rijkshk. 9 26 Feb. '25)	slowakijë... 7 25 Mrt. '25
Bank v. Frankrijk 6 9 Juli '25) N. Bk. v. O'rijk. 11 25 Apr. '25	Belgische Nat. Bk. 5 22 Jan. '23) N. Bk. v. Hong. 9 28 Mei '25
Fed. Res. Bank N.Y. 3 26 Feb. '25) Bank v. Italië. 7 17 Juni '25	Bank van Spanje... 5 23 Mrt. '23) Z.-Afr. Res. bnk 5 1

OPEN MARKT.

	1925		1924	1923	1914
	11 Juli	6-11 Juli			
Amsterdam Partic. disc. Prolong.	2 1/8-1/4 13/4	2 1/8-1/2 13/4-2	2 1/8-3/4 2 1/4-3/4	2 1/8-1/2 2-2 1/2	3 1/8-1/4 2 1/2
Londen Daggeld .. Partic. disc.	3 1/4-3/4 4 1/8-3/8	3-4 1/4 4 3/8-3 1/8	2 1/2-6 4 1/2-3 1/8	3-4 4 7/16-3 1/8	2-4 3 3/8-3/4
Berlijn Daggeld .. Partic. disc.	8 3/4-10 7 7/8	8 3/4-10 1/2 7 7/8	9-11 1/2 7 3/4	7-9 1/2 7 3/4	— —
New York 1) Call money Partic. disc.	4 5/8 3 3/8	3 3/4-4 3/4 3 3/8	4-6 1/4 3 3/8	4-5 1/4 3 3/8	2-3 1/4 4 1/2-6 1/4

1) Call money-koers v. 10 Juli en daaraan voorafgaande weken t/m. Vrijd.
2) Noteering van 10 Juli.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York **)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
7 Juli 1925	2.49 1/2	12.12 1/2	59.39	11.64 1/2	11.52 1/2	100 1/2
8 " 1925	2.49 9/16	12.13 3/8	59.40	11.65	11.50	100 1/2
9 " 1925	2.49 7/8	12.13 3/8	59.40	11.77	11.55 1/2	100 1/2
10 " 1925	2.49 9/8	12.13 3/8	59.40 1/2	11.73	11.57 1/2	100 1/2
11 " 1925	—	—	—	—	—	100 1/2
13 " 1925	2.49 9/16	12.13	59.40	11.74 1/2	11.61	100 1/2
Laagste d.w. 1)	2.49 3/8	12.12 3/8	59.36	11.58	11.45	100 1/2
Hoogste d.w. 1)	2.49 11/16	12.13 3/8	59.42	11.80	11.70	100 7/8
6 Juli 1925	2.49 7/16	12.12 3/8	59.37 1/2	11.92 1/2	11.79	100 3/8
29 Juni 1925	2.49 1/2	12.13	59.36 1/2	11.45	11.32	100 1/4
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10	59.26	48.—	48.—	100

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.
1) Particuliere opgave.

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boeka-rest 1)	Milaan **)	Madrid *)
7 Juli 1925	48.40	35.15	7.39	1.14	9.20	36.30
8 " 1925	48.42 1/2	35.15	7.40	1.14	9.07 1/2	36.31
9 " 1925	48.47 1/2	35.15	7.40	1.14	9.15	36.27 1/2
10 " 1925	48.50	35.15	7.40	1.14	9.17	36.28
11 " 1925	—	—	7.39	1.14	—	—
13 " 1925	48.47 1/2	35.15	7.40	1.15	9.40	36.22 1/2
Laagste d.w. 1)	48.35	35.10	7.38	1.12	9.07 1/2	36.15
Hoogste d.w. 1)	48.55	35.20	7.42	1.20	9.55	36.35
6 Juli 1925	48.50	35.15	7.39	1.14	9.32 1/2	36.30
29 Juni 1925	48.46	35.12 1/2	7.39	1.15	8.87	36.22
Muntpariteit	48.—	35.—	50.41	48.—	48.—	48.—

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.
1) Particuliere opgave.

Data	Stockholm *)	Kopen-hagen *)	Oslo *)	Hel-sing-fors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
7 Juli 1925	66.85	51.40	45.—	6.28	100 3/8	2.49 3/8
8 " 1925	66.95	51.45	44.75	6.29	100 3/4	2.49 1/2
9 " 1925	67.—	51.15	44.10	6.29	100 3/4	2.49 3/8
10 " 1925	67.05	51.25	43.90	6.28	100 3/4	2.49 3/8
11 " 1925	—	—	—	6.28	100 3/4	2.49 3/8
13 " 1925	67.05	51.20	43.90	6.28	101	2.49 3/8
Laagste d.w. 1)	66.80	50.90	43.20	6.26	100 1/2	2.49 1/8
Hoogste d.w. 1)	67.10	51.75	45.50	6.31	101 1/4	2.49 3/8
6 Juli 1925	66.95	51.85	45.35	6.28	100 3/4	2.49 3/8
29 Juni 1925	66.90	49.30	43.60	6.27 1/2	100 3/4	2.49 3/8
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	48.—	105	2.48 3/4

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.
1) Particuliere opgave.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p.100 fr.)	Berlijn (\$ p.100 Mk.)	Amsterdam (\$ p.100 gld.)
7 Juli 1925	4,86 1/8	4,65	23,80	40,07
8 " 1925	4,86 1/10	4,70	23,80	40,07
9 " 1925	4,86 1/10	4,69	23,80	40,06
10 " 1925	4,86 1/8	4,69	23,80	40,07
11 " 1925	4,86 1/8	4,69	23,80	40,07
13 " 1925	4,86 1/8	4,70	23,80	40,07
30 Juni 1925	4,86 1/4	4,51	23,80	40,05
Muntpariteit ..	4,8667	19,30	23,81 1/4	40 3/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	27 Juni 1925	4 Juli 1925	6/11 Juli '25 Laagste/Hoogste	11 Juli 1925
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 15/32	97 3/8	97 3/8	97 9/16
*Bangkok ..	Sh. p. tical	1/10 1/4	1/10 1/8	1/10 1/8	1/10 1/8
B. Aires 1)	d. p. \$	45 3/8	45 3/10	45 3/16	45 7/16
Calcutta ..	Sh. p. rup.	1/6 5/32	1/6 3/32	1/6 5/32	1/6 1/8
Constantin. ..	Piast. p. £	900	875	875	903
Hongkong ..	Sh. p. \$	2,4 1/4	2 3/8	2,3 3/8	2,4 1/8
Lissabon 1)	d. per Mil.	2 1/2	2 7/16	2 7/16	2 1/2
Mexico	d. per \$	26	25	25	27
Montevideo 1)	d. per \$	48 1/8	47 3/4	47 3/4	48 3/4
Montreal ..	\$ per £	4.86 3/8	4.85 3/4	4.85 3/4	4.86 1/4
R.d. Janeiro 1)	d. per Mil.	5 3/8	5 1/32	5 1/32	5 1/8
Shanghai ..	Sh. p. tael	3/2 7/8	3 1/16	3 1/16	3 3/8
Singapore ..	id. p. \$	2/4 3/16	2/4 3/16	2/4 3/16	2/4 3/16
Valparaiso 2)	peso p. £	41.30	42.10	40.90	41.30
Yokohama ..	Sh. p. yen	1/8 3/16	1/8 3/16	1/8 3/16	1/8 3/16

* Koersen der voorafgaande dagen. 1) Telegrafisch transfert. 2) 90 dg. 3) Nominaal.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS 3)

	Londen 1)	N.York 2)		Londen
6 Juli 1925..	31 3/4	68 7/8	6 Juli 1925..	84/11
7 " 1925..	31 7/8	69 1/4	7 " 1925..	84/10 1/2
8 " 1925..	32 1/8	69 3/8	8 " 1925..	84/10 1/2
9 " 1925..	32	69 9/8	9 " 1925..	84/10 1/2
10 " 1925..	32	69 3/8	10 " 1925..	84/10 1/2
11 " 1925..	32	69 3/8	11 " 1925..	—
12 Juli 1924..	34 5/8	67 3/4	11 Juli 1924..	94/11
20 Juli 1914..	24 1/16	54 1/8	20 Juli 1914..	84/10

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine.

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

Vorderingen	6 Juli 1925	13 Juli 1925
Saldo bij Nederl. Bank..	f —	f —
Saldo bij betaalmeesters..	5.507.152,40	5.609.663,20
Saldo b. d. Bank v. Ned. Gemeenten	—	—
Voorschot op ult. Mei 1925 aan de gemeenten op voor haar door Rijk te heffen gem. ink. bel. en opcenten op Rijksink. bel.	46.645.525,64	46.645.525,64
Voorsch. aan de koloniën	8.208.484,98	10.935.767,44
Voorsch. a. h. buitenland	217.659.561,30	217.717.082,—
Daggeldleeningen tegen onderp. v. schatk. papier	—	—

Verplichtingen.	6 Juli 1925	13 Juli 1925
Voorsch. door de Ned. Bank	f 11.763.371,66	f 13.503.421,39
Schatkistbilj. in omloop 1)	130.296.000,—	130.265.000,—
Schatkistprom. in omloop	125.990.000,—	121.340.000,—
Waarv. direct bij Ned. Bk.	20.000.000,—	14.000.000,—
Zilverbons (met inbegrip v. de bedragen bij betaalmeesters in kas)	17.845.165,—	18.039.199,50
Door den Postch.- en Giro-dienst in 's Rijks Schatkist gestort	41.168.121,70	38.079.967,35
Schuld a. d. Bank v. Ned. Gemeenten	4.290.674,98	1.043.063,54

1) Waarvan f 37.056.000 vervallen op of na 1 April 1927.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	4 Juli 1925	11 Juli 1925
Voorschot uit 's Rijks kas aan N.-I.	f 1.201.000,—	f 2.602.000,—
Ind. Schatk. prom. in oml.	67.700.000,—	74.100.000,—
Voorsch. Jav. Bk. aan N.-I.	18.969.000,—	9.556.000,—
Muntbiljetten in omloop.	34.656.000,—	34.919.000,—
Ten voordeele v. N.-I. geboekt beleggingsgeld v. h. N.-I. muntfonds	5.578.000,—	5.760.000,—
Totaal	f 128.104.000,—	f 126.937.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 13 Juli 1925.

		Activa.		
Binnenl. Wis-	Hfdbk. f	48.437.958,02		
sels, Prom.,	Bijbnk. "	13.878.911,60		
enz. in disc.	Ag.sch. "	26.910.574,64	f	89.227.444,26
Papier o. h. Buitenl. in disconto				—
Idem eigen portef. . f		213.789.449,—		
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. "				213.789.449,—
Beleeningen				
incl. vrsch.	Hfdbk. f	65.463.919,01		
in rek.-crt.	Bijbnk. "	9.577.737,28		
op onderp.	Ag.sch. "	68.484.198,27		
	f	143.525.854,56		
Op Effecten. f		142.020.954,56		
Op Goederen en Spec.		1.504.900,—		143.525.854,56
Voorschotten a. h. Rijk				10.722.639,92
Munt en Muntmateriaal				
Munt, Goud f		56.283.945,—		
Muntmat., Goud		375.274.456,36		
	f	431.558.401,36		
Munt, Zilver, enz.		22.246.068,98		
Muntmat., Zilver		—		
Effecten				453.804.470,34
Belegging Res.fonds. f		6.476.900,11		
id. van 1/2 v. h. kapit.		3.951.850,37		10.428.750,48
Gebouwen en Meub. der Bank				5.171.000,—
Diverse rekeningen				48.509.666,61
	f	975.179.275,17		
Passiva.				
Kapitaal f		20.000.000,—		
Reservefonds		6.483.597,96		
Bijzondere reserve		12.000.000,—		
Bankbiljetten in omloop		895.963.245,—		
Bankassigatiën in omloop		1.631.403,71		
Rek.-Cour. { Het Rijk f		—		
saldo's: { Anderen		33.620.599,85		33.620.599,85
Diverse rekeningen				5.480.428,65
	f	975.179.275,17		

Beschikbaar metaalsaldo f 266.952.722,92
 Op de basis van 1/2 metaaldekking 80.709.673,21
 Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. 1.334.763.615,—
 Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikb. Metaal-saldo	Dek-kings-perc.
13 Juli '25	431.558	22.246	895.963	35.252	266.953	49
6 " '25	443.644	22.238	902.739	35.788	277.543	50
29 Juni '25	455.323	22.577	888.784	48.848	290.072	51
22 " '25	455.340	22.414	867.418	52.870	293.389	52
15 " '25	455.336	21.970	880.406	60.212	289.475	51
8 " '25	467.396	21.560	887.169	39.436	303.306	53
14 Juli '24	531.511	10.015	978.793	71.753	530.818	52
25 Juli '14	162.114	8.228	310.437	6.198	43.521 ¹⁾	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Hiervan Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenland	Diverse rekeningen ²⁾
13 Juli 1925	89.227	14.000	143.526	213.789	48.510
6 " 1925	95.194	20.000	145.471	195.466	54.191
29 Juni 1925	85.163	—	164.271	190.738	47.693
22 " 1925	87.555	3.000	149.729	190.795	48.656
15 " 1925	91.205	5.000	159.283	187.406	52.819
8 " 1925	92.902	5.000	157.312	167.007	54.645
14 Juli 1924	143.393	—	197.971	92.734	100.100
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	20.188	509

1) Op de basis van 2/5 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

CURAÇAOSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Disconto's	Voor-schotten aan de kolonie	Diverse rekeningen ¹⁾	Diverse rekeningen ²⁾
1 Juni 1925	891	1.584	79	141	979	97
1 Mei 1925	861	1.584	82	130	1.024	85
1 April 1925	880	1.547	82	185	1.110	310
1 Maart 1925	697	1.596	78	224	1.242	282
1 Februari 1925	699	1.531	79	216	1.211	291
1 Juni 1924	610	1.235	86	293	738	88

1) Sluitpost der activa. 2) Sluitpost der passiva.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikb. metaal-saldo
11 Juli 1925	180.750		307.000	44.500	110.450
4 " 1925	181.500		299.000	50.500	111.600
27 Juni 1925	181.500		294.000	51.500	112.400
13 Juni 1925	133.233	48.651	293.055	45.186	115.043
6 " 1925	133.703	50.108	289.110	47.717	117.309
30 Mei 1925	133.608	50.105	283.249	48.250	118.273
23 " 1925	133.580	50.142	281.460	44.204	119.380
12 Juli 1924	144.179	64.828	260.201	80.259	141.617
14 Juli 1923	145.453	61.042	266.925	92.606	135.157
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842 ¹⁾

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaal.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
11 Juli 1925		134.080		***	51
4 " 1925		133.660		***	52
27 Juni 1925		127.319		***	53
13 Juli 1925	19.590	18.228	50.435	67.400	54
6 " 1925	19.406	16.564	54.007	61.452	55
30 Mei 1925	21.012	17.061	50.213	60.497	55
23 " 1925	20.773	16.765	45.280	56.738	56
12 Juli 1924	37.080	22.240	65.434	21.001	61
14 Juli 1923	36.192	32.384	72.049	22.142	57
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	44

1) Sluitpost activa. 2) Basis 1/2 metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes		
			Bedrag	Bankbilj.	Gov. Sec.
8 Juli 1925	158.862	145.206	297.337	53.950	248.720
1 " 1925	157.603	146.629	293.501	53.950	245.536
24 Juni 1925	157.184	145.270	292.278	53.950	243.474
17 " 1925	157.596	145.972	292.250	53.950	243.592
10 " 1925	157.071	148.026	294.006	53.950	245.313
3 " 1925	156.473	148.831	295.464	53.950	246.648
9 Juli 1924	128.269	127.270	293.686	27.000 ²⁾	249.620
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
8 Juli '25	42.517	71.992	11.250	118.652	33.406	25%
1 " '25	40.577	96.278	11.659	143.951	30.723	19%
24 Juni '25	39.031	79.023	13.559	118.254	31.663	24
17 " '25	38.502	70.950	13.368	109.626	31.374	25 1/2
10 " '25	39.877	70.501	8.954	112.428	28.795	23 3/4
3 " '25	42.997	73.110	11.604	114.110	27.392	21%
9 Juli '24	48.057	69.950	9.928	110.875	20.749	17,17
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 1/8

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits. 2) Gouddekking.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Waarv. in het buitenl.	Zilver	Te goed in het buitenl.	Butt. gew. voorsch. a. d. Staat	Schat-kistbil-jetten ³⁾	Wissels
9 Juli '25	5.547	1.864	312	581	27.400	5.065	3.352
2 " '25	5.547	1.864	312	576	27.700	5.054	4.327
25 Juni '25	5.547	1.864	313	578	25.650	5.049	3.835
18 " '25	5.547	1.864	314	578	25.250	5.048	3.744
11 " '25	5.547	1.864	315	577	25.200	5.041	3.771
10 Juli '24	5.543	1.864	300	573	23.000	4.737	4.864
23 Juli '14	4.104	—	640	—	—	—	1.541

Data	Waarvan op het buitenl.	Uitge-stelde Wissels	Beleeningen	Circulatie	Rekg. Courant Particulieren	Staat
9 Juli '25	23	6	3.057	44.494	2.474	14
2 " '25	22	6	3.013	43.800	3.078	30
25 Juni '25	20	6	3.052	43.000	2.409	36
18 " '25	24	6	3.110	43.054	2.118	21
11 " '25	26	6	3.164	43.387	2.025	4
10 Juli '24	30	9	2.773	40.225	2.201	15
23 Juli '14	8	—	769	5.912	943	401

1) In disc. genomen wegens voorsch. v. d. Staat a. buitenl. regeeringen.

DUITSCHER RIJKBANK.
 Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit. circ. banken 1)	Deviezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
7 Juli 1925	1.065,6	90,7	355,2	1.579,7	15,6
30 Juni 1925	1.061,7	91,9	353,9	1.691,5	46,5
23 „ 1925	1.061,6	97,0	346,7	1.336,0	7,1
15 „ 1925	1.040,2	75,7	338,6	1.402,5	8,9
6 „ 1925	1.015,8	52,2	338,6	1.522,2	4,2
31 Mei 1925	1.015,7	56,5	355,2	1.648,4	27,9
23 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa 2)	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva	Schuld aan Rentenbank
7 Juli 1925	201,3	685,7	2.442,6	574,0	661,7	2,1
30 Juni 1925	201,3	639,3	2.474,4	564,4	724,1	2,4
23 „ 1925	201,3	1.009,7	2.238,6	802,2	750,9	2,4
15 „ 1925	201,2	1.078,8	2.362,9	717,3	776,1	5,6
15 „ 1925	201,0	1.090,1	2.488,1	678,5	769,2	9,1
31 Mei 1925	200,6	963,9	2.608,8	581,5	759,3	9,8
23 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0	—

1) Onbelast 2) W.o. Rentenbankscheine 7 Juli, 30,23,15, 6 Juni, 31 Mei, resp. 257,3; 183,9; 533,9; 515,2; 444,5; 313 mill.

BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE.
 Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Metaal incl. buit. tit. 1)	Beleeningen van tegoed in h. buitl.	Beleeningen van prom. d. provincien	Binnenlandsche wissels	Beleeningen	Voorschot aan den Staat	Circulatie	Rekg. Crt. Particulieren
9 Juli '25	385	—	—	1.370	257	—	7.590	212
2 „ '25	384	—	—	1.325	306	—	7.562	218
25 Juni '25	383	85	480	1.208	228	5.200	7.403	210
18 „ '25	382	85	480	1.210	231	5.200	7.384	234
11 „ '25	381	85	480	1.239	290	5.200	7.485	219
4 „ '25	380	85	480	1.127	409	5.200	7.531	134
10 Juli '24	354	—	—	1.243	415	—	7.609	194

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.
FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In herdisc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
24 Juni '25	2.810,8	1.526,9	148,0	455,4	241,7
17 „ '25	2.821,1	1.538,4	146,7	442,0	246,1
10 „ '25	2.821,1	1.582,5	144,2	417,1	275,0
3 „ '25	2.818,1	1.567,0	139,4	412,3	285,0
27 Mei '25	2.838,0	1.583,7	143,8	414,0	273,4
20 „ '25	2.834,6	1.581,9	146,0	338,4	276,0
25 Juni '24	3.155,6	2.156,6	115,8	350,1	45,0

Data	Belegd in U.S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dekking-perc. 1)	Algem. Dekking-perc. 2)
24 Juni '25	324,6	1.634,2	2.210,4	115,6	73,1	77,0
17 „ '25	306,4	1.643,0	2.244,6	115,5	72,5	76,3
10 „ '25	359,8	1.659,7	2.225,6	115,5	72,5	76,3
3 „ '25	354,1	1.674,7	2.222,1	115,5	72,2	75,9
27 Mei '25	349,2	1.670,6	2.201,9	115,5	73,2	77,0
20 „ '25	358,4	1.656,5	2.176,4	115,4	73,9	77,8
25 Juni '24	429,8	1.843,9	2.108,5	111,4	79,8	82,8

1) Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opeisbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. 2) Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Discontos en beleeningen	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
17 Juni '25	733	13.201	5.539	1.667	18.167	5.188
10 „ '25	733	13.190	5.521	1.619	18.105	5.162
3 „ '25	734	13.180	5.503	1.611	18.083	5.153
27 Mei '25	736	13.108	5.485	1.608	17.954	5.169
20 „ '25	736	13.097	5.486	1.591	17.990	5.158
18 Juni '24	749	12.112	4.759	1.596	16.392	4.379

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 13 Juli 1925.

In de juist achter ons liggende berichtsweek hebben enkele opmerkelijke voorvallen hun stempel op verschillende beurzen gedrukt. Als één der voornaamste mag hier wel de discontoverlaging van de Banque de France worden aangemerkt. Ter beurze van Parijs heeft men deze omstandigheid zeer gunstig opgenomen, temeer, omdat hiermede samen is gegaan een herstel in de waarde van het Fransche betaalmiddel. Toch is men ook geneigd de verlaging van het wisseldisconto in verband te brengen met de a.s. emissie van de waarde vaste leening. Aan den anderen kant erkent men de mogelijkheid, dat de Banque de France inderdaad over ruimer middelen de beschikking kan hebben, nu in den laatsten tijd in grooter mate bons de la défense nationale door het publiek zijn genomen, met het doel deze om te wisselen in de waarde vaste leening. De Staat heeft zodoende in slechts beperkte mate een beroep op de centrale creditinstelling te doen. In ieder geval echter heeft de fondsenmarkt van Parijs de vruchten van een en ander kunnen plukken. Inheemsche obligaties en aandelen zijn vrij krachtig gestegen, terwijl de belangstelling voor buitenlandse papieren tijdelijk iets is gedaald.

Te Berlijn heeft zich deze week de verrassing voorgedaan van een beursluiting van één dag. Deze is te voorschijn geroepen doordat thans weder voorgesteld wordt een scheiding te brengen tusschen de papiermarktleeningen in z.g. „oud” en „nieuw” bezit. Voor eerstgenoemde wordt een valorisatiepercentage van 5 pCt., voor de andere één van 2½ pCt. in uitzicht gesteld. Dit onderscheid heeft groote verwarring teweeg gebracht. Algemeen had men aangenomen, dat er geen onderscheid zou worden gemaakt, temeer, omdat ook van Amerikaansche zijde protesten dien-aangaande zijn binnengekomen. De koersen der oude leeningen zijn, het behoeft geen betoog, vrij sterk gedaald. In aansluiting hieraan waren ook de verschillende aandelensoorten meestal gedrukt, waarop tegen het einde der berichtsperiode alleen kali-aandelen een uitzondering hebben gevormd.

De markt te Londen is niet zeer evenwichtig geweest, hoewel de algemeene grondtoon bepaald vast kon worden genoemd. Tegen het einde der berichtsweek is hierin een geringe verandering gekomen, doordat de cijfers van den buitenlandschen handel over de maand Juni een vermindering van den uitvoer en een toeneming van den invoer hebben aangetoond. De afdeling voor beleggingsfondsen was doorgaans goed gestemd, zoodat wederom een goed deel van de vroeger niet geplaatste leeningen hun weg bij het publiek hebben gevonden. Van de aandelenmarkten is de aandacht in het bijzonder op rubberpapieren gevallen, welke een zeer scherpe rijzing te aanschouwen hebben gegeven.

Te New York is de fondsenmarkt opgewekt gebleven, voornamelijk onder den invloed van de gunstige oogstberichten. Zoowel de graan- als de maïsogst beloven gunstig te zullen worden. Bovendien is de geldmarkt ruim gebleven, hetgeen eveneens als een stimulans heeft gewerkt. De berichten uit de verschillende takken van nijverheid zijn, in overeenstemming met het zomerseizoen, weliswaar gereserveerd, doch over het algemeen wordt melding gemaakt van een bevredigenden gang van zaken.

Ten o n z e n t heeft de markt een week van groote levendigheid achter den rug. Op de *beleggingsmarkt* is dit uit den aard der zaak niet zoo sterk tot uitdrukking gekomen, hoewel de stemming hier zeer vast is gebleven en de nieuwe emissies van verschillende obligaties (o.a. die van het Saargebied) een goed onthaal hebben gevonden. 6 pCt. Ned. Werk. Schuld 1922: 105¹/₁₆, 105⁷/₁₆, 105⁵/₈; 4½ pCt. Ned. Werk. Schuld 1917: 97½, 97¾, 98¹/₃₂; 7 pCt. Ned.-Indië: 102%, 102¹/₁₆, 102⁹/₁₆; 5 pCt. Brazilië 1903: 72½, 73½, 74; 5 pCt. Brazilië 1913: 56¾, 57.

Daarentegen was de aandelenmarkt sterk bewogen. Vooraan hebben hierbij *rubberaandelen* gestaan. De scherpe en aanhoudende stijging van het product, zoowel te New York als te Londen, heeft een fascinerende uitwerking op het koerspeil der desbetreffende aandelen aan onze beurs gehad. Veel onderscheid werd niet gemaakt tusschen de maatschappijen, welke — uit hoofde van hun geringe voorverkoop — sterk en die, welke niet of matig van de thans vigeerende prijzen de vruchten trekken. De technische positie van de markt is zwak geworden, doordat er geen, of slechts zeer geringe, contramineposities bestaan. Het na-deel hiervan is goed tot uitdrukking gekomen, toen in het midden van de berichtsweek een reactie intrad in verband met een foutieven rubberprijs, welke door Reuter uit New York was geseind. Er kwamen toen veel verkooporders in de markt, welke niet anders dan tegen reagerende koersen geplaatst konden worden. Het herstel is echter spoedig en

met grooten nadruk gekomen. Amsterdam Rubber: 284½, 297½; Messa Rubber: 359, 379½, 418; Indische Rubber Comp.: 300½, 299, 311½; Kendeng Lemboe: 294, 300, 314½; Ned.-Ind. Rubber en Koffie: 250, 260; Oost Java Rubber: 301½, 296½, 317½; R'adam Tapanoeie: 46, 49, 65; Serhadjadi: 281½, 285½, 300; Sumatra Rubber Cult. Mij.: 236, 243, 267½; Wai Sumatra Rubber: 253 (ex div.), 251½, 265.

Ook de *tabaksmarkt* was zeer opgewekt. Ditmaal hebben ook aandelen Deli Maatschappij hiervan kunnen profiteren, nadat tevoren reeds aandelen Senembah een krachtig koersherstel hadden kunnen boeken. Ook hier viel een kleine teruggang in koers op te merken, welke echter later, in overeenstemming met den gang van zaken op de rubbermarkt, spoedig tot het verleden behoorde. Arendsburg: 435, 437, 434, 435; Deli Batavia Mij.: 353, 347, 350; Deli Mij.: 388½, 407½, 409½; Senembah Mij.: 449, 435½, 447½.

Suikervandeelen waren voorbijgaand aangeboden, als gevolg van de dalende Cubanoteeringen en de berichten omtrent groote oogsten, zoowel van suikerriet als van biet-suiker. Tegen het slot der berichtswEEK echter keerde de tendens, zoodat een algemeen herstel kon intreden. Meer dan aandeelen Handelsvereniging „Amsterdam” hebben de minder courante soorten hiervan de weerspiegeling in hun koerspeil gegeven. Cultuur Mij. der Vorstenlanden: 153, 157½, 151½; Handels Verg. Amsterdam: 500, 494, 489, 497½; Java Cultuur Mij.: 317½, 307½, 315½; Moorman & Co.: 350, 374, 380; Ned.-Ind. Suiker Unie: 207½, 202, 203½; Poerworedjo: 126½, 124; Tjepper: 585, 600; Tje-weng Lestarie: 205, 208, 204.

Bijzonder vast waren ook *petroleumaandelen*. Het slotdividend van aandelen Koninklijke Petroleum Maatschappij ad 13 pCt. werd in één dag in den koers ingehaald, zoodat op de beide dagen, waarop de aandelen resp. cum- en ex-dividend verhandeld werden, geen verschil in koers ontstond. Daarnaast bleken aandelen Geconsolideerde Hollandsche Petroleum Mij. gezocht of, in het algemeen, de aandelen in Roemeensche maatschappijen, o.a. ook aandelen Steana Romana, in verband met het vrijgeven van den uitvoer van stookolie uit Roemenië. Dordtsche Petr. Mij.: 366½ (ex div.), 359, 364; Geconsolideerde Holl. Petr. Mij.: 143½, 152½, 154½; Kon. Ned. Petr. Mij.: 387¾, 387½ (ex div.), 382¾.

Scheepvaartandelen hebben eenigermate de aandacht getrokken door een vaste houding. Hoewel het algemeen indexcijfer van de vrachten voor de „wilde vaart”, zoodat dit wordt samengesteld door „The Economist”, ook voor de maand Juni wederom een daling te zien heeft gegeven, schijnen er in de jongste weken enkele lichtpunten in de vrachtemarkt te zijn gekomen, welke dadelijk door het koerspeil van de betrokken aandelen aan onze beurs werden verdisconteerd. Holl. Amerika Lijn: 69½, 70, 68½; Java-China Japan Lijn: 101, 100, 100½; Kon. Ned. Stoomboot Mij.: 65½, 68½, 65; Ned. Scheepv. Unie: 147½, 145½, 149½; Stoomv. Mij. „Nederland”: 157½, 152, 149½, 147½.

De afdeling voor *binnenlandsche industriële waarden* was doorgaans vast gestemd. Aandelen Philips Gloeilampenfabrieken werden opnieuw uit de markt genomen, waarbij de berichten omtrent een „bonus” weder de ronde deden. Ook Jurgensaandelen bleken gezocht in verband met de „permission to deal”, voor deze aandelen aan de beurs van Londen verleend. Daarentegen lagen aandelen in kunstzijdefabrieken tamelijk gedrukt. Calvé Delft: 78, 79; Centrale Suiker Mij.: 117½, 118; Hollandsche Kunstzijde Ind.: 173, 170½, 170; Jurgens: 105¾, 104¾, 106½; Maekubee: 131, 128½, 128; Ned. Gist- & Spiritusfabr.: 326, 333½, 329½; Ned. Kabelfabriek: 261, 266, 275; Ned. Kunstzijdefabriek: 422½, 428½, 415½, 411½; Philips Gloeilampenfabr.: 446, 457, 460; R'damsche Droogdok Mij.: 164½, 169½, 168½.

Mijnandaelen hebben een grillig verloop gehad. Na een vrij krachtige rijzing in aandelen Redjang Lebong en Algemeene Exploratie Maatschappij, trad voor eerstgenoemde een scherpe daling en voor laatstgenoemde een stilstand op het hoogere niveau in. Ten slotte hebben aandelen Exploratie hun stijging kunnen voortzetten, terwijl aandelen Redjang Lebong zich eenigszins konden herstellen. Algemeene Exploratie Mij.: 118½, 124, 130; Billiton Mij.: 505; Ned. Sur. Goud Mij.: 30, 37, 34; Redjang Lebong: 317, 333, 308, 319; Singkep Tin: 187, 191, 199½.

Bankaandelen waren over het algemeen vast. Van de kleinere soorten werden aandelen Hollandsche Bank voor Zuid-Amerika tot stijgenden koers uit de markt genomen. Amsterdamsche Bank: 149, 149½, 148½; Incasso-Bank: 110, 113½, 114½; Koloniale Bank 174½, 176½, 173½, 174; Ned. Ind. Hand. Bank: 137½, 140, 139; Ned. Handel Mij.:

132½, 134½, 132½; Rotterdamsche Bankvereniging: 76½, 76½, 76; Twentsche Bank: 128, 127½.

De *Amerikaansche afdeling* was vast, in aansluiting aan New York. Anaconda Copper: 80, 85½, 83¾; Cities Service: 192 (ex div.); Studebaker: 1230, 1250, 1220; United States Steel: 116½ (ex div.), 115¾, 116½; Atchison Topeca: 119½/10; Erie: 29, 28¾; St. Louis en San Francisco: 84½/10, 86, 84½/10; Union Pac. Railway: 140½, 141½, 141½; Wabash Rv.: 34½, 32½, 32¾.

De *geldmarkt* bleef ruim; bijna voortdurend is de notering voor prolongatie onder 2 pCt. gebleven.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

14 Juli 1925.

De tarwemarkt verkeert op dit oogenblik in geheel andere omstandigheden dan een week geleden. Weliswaar had toen Argentinië zich reeds wat hersteld van den sterken prijsval der voorafgaande dagen, doch te Chicago en Winnipeg konden de prijzen zich op het lagere niveau, waar zij kort tevoren waren aangeland, nauwelijks staande houden. De markten stonden nog onder den invloed van de goede Canadeesche en Europeesche oogstvooruitzichten. Daarin is in den loop der week verandering gekomen, in Noord-Amerika eerst nog wat weifelend, later in sneller tempo. Argentinië had reeds in de eerste dagen met flinke prijsverhoogingen het voorbeeld gegeven, waardoor aan de termijnmarkten te Buenos Aires in Rosario de prijsdaling van het begin der week spoedig weder geheel werd ingehaald. Reeds op 7 Juli waren Chicago en Winnipeg vast en hooger, doch op de volgende dagen ging die verhoging weder grotendeels teniet en op den 10den stond tarwe aan de genoemde markten nauwelijks hooger dan op den flauwsten dag van het begin der maand. Toch was het duidelijk, dat de markt een vasteren grondtoon had verkregen en dat de kans op een krachtig herstel toenam, ofschoon in de oogstvooruitzichten der voornaamste productielanden eigenlijk geen verandering te bespeuren viel. Dit vond zijn bevestiging in officieele berichten over de tarweoogsten van de Vereenigde Staten en Canada, die in den loop der week werden gepubliceerd. Het Washingtonsche maandrapport per 1 Juli berekent de opbrengst van de wintertarwe der Vereenigde Staten op 404 miljoen bushels, iets lager dan op 1 Juni. In 1924 had de oogst 590 miljoen bushels bedragen, overeenkomende met het gemiddelde der laatste 5 jaren. Het slechte resultaat van dezen tarweoogst is reeds lang bekend en in den tarweprijs verwerkt. Daar de opbrengst zeer onregelmatig is, bericht men uit Amerika, dat in het opbrengstcijfer nog verandering kan komen en in verband met de berichten der laatste weken, die telkens op een verbetering van het gewas wezen, zou dat dan waarschijnlijk een verhoging moeten zijn. Vrij aanzienlijk vermeerderd is de raming voor de zomertarwe, die nu geschat wordt op slechts weinig minder dan in 1924. Daarbij dient in aanmerking te worden genomen, dat die raming eigenlijk niet is gebaseerd op de gegevens van 1 Juli, doch dat met een achteruitgang gedurende de vóór den oorlogstijd nog te verloopene weken rekening is gehouden. Mocht geen ongunstig weder intreden, dan kan dus een aanmerkelijk grotere oogst worden verwacht en wanneer er klachten komen over de ontwikkeling van het gewas, dan behoeft dat nog lang niet te leiden tot vermindering van het opbrengstcijfer heden ten dage gepubliceerde. Ook voor Canada wordt de tarweopbrengst nu hooger geschat dan een maand geleden. De laatste officieele raming bedraagt 365 miljoen bushels, wat vrij wat hooger is dan het gemiddelde der laatste jaren vóór 1924, in welk jaar de oogst slechts 262 miljoen bushels opbracht. In enkele Europeesche landen zijn de vooruitzichten missolien wat minder schitterend dan eenigen tijd geleden. Zoo heeft in Duitschland de zomertarwe eenigszins van droogte geleden, doch over het algemeen valt in Duitschland op een zeer goeden en vroegen graanoogst te rekenen met veel grootere opbrengsten dan het vorige jaar. Dat laatste is in vrijwel alle Europeesche landen het geval. In Bulgarië spreekt men zelfs van vermeerderingen tegenover het vorige jaar voor bijna alle graansoorten van meer dan 50 pCt. Ook in Roemenië staat het graan er goed voor en in Bessarabië, waar juist den laatste tijd ernstig over droogte werd geklaagd, is intusschen regen gevallen en alle graansoorten zullen ook daar aanzienlijk meer opbrengen dan in 1924. Op dezelfde wijze zijn in Hongarië en Zuid-Slavië de vooruitzichten verbeterd en grootere opbrengsten worden daar verwacht dan onlangs werd bericht. Eigenlijk valt in Europa slechts in Engeland minder tarwe te verwachten dan in het vorige jaar, en wel ten gevolge van kleineren uitzaai en omdat

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires		
	Tarwe Juli	Maïs Juli	Haver Juli	Tarwe Juli	Maïs Juli	Lijnzaad Juli
11 Juli '25	154½	105½	47	13,25 ¹⁾	9,05 ¹⁾	20,30 ¹⁾
4 „ '25	142	97¾	43¾	12,55	8,75	18,95
11 Juli '24	116½/8	104½	53½	13,70	9,10	22,50
11 Juli '23	99¾	83¾	38¾	11,25 ¹⁾	8,50 ¹⁾	21,25 ¹⁾
11 Juli '22	116	62½/8	35½/8	12,85 ¹⁾	7,85 ¹⁾	21,45 ¹⁾
20 Juli '14	82	56½/8	36¾	9,40	5,38	13,70

¹⁾ per Augustus.

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten	13 Juli 1925	6 Juli 1925	14 Juli 1924
Tarwe*	17,—	16,15	14,—
Rogge (No. 2 Western) ..	13,60	13,20	10,50
Maïs (La Plata)	233,—	225,—	194,—
Gerst (48 lb. malting) ...	274,—	268,—	223,—
Haver (38 lb. white clipp.) ¹⁾	13,— ⁴⁾	12,50 ⁴⁾	10,50 ⁴⁾
Lijnkoeken (Noord-Ameri- kavaan La Plata-zaad) ¹⁾	13,50	13,35	13,40
Lijnzaad (La Plata)	452,—	426,—	425,—

¹⁾ per 100 KG. ²⁾ per 2000 KG. ³⁾ per 1960 KG. ⁴⁾ No. 2 Hard/Red Winter Wheat. ⁵⁾ Canada No. 3.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	5/11 Juli 1925	Sedert 1 Jan. 1925	Overeenk. tijdvak 1924	5/11 Juli 1925	Sedert 1 Jan. 1925	Overeenk. tijdvak 1924	1925	1924
Tarwe	22.771	573.717	503.297	4.000	13.498	14.427	587.215	517.724
Rogge	2.762	113.762	264.217	—	—	3.775	113.762	267.992
Boekweit	928	16.003	11.921	—	—	528	16.003	12.449
Maïs	10.247	346.638	360.281	2.181	46.318	60.865	392.956	421.146
Gerst	2.009	87.452	168.690	371	4.018	28.606	91.470	197.296
Haver	7.028	110.557	99.570	—	150	305	110.707	99.875
Lijnzaad	5.330	99.604	130.223	310	28.098	44.247	127.702	174.470
Lijnkoek	6.650	114.181	116.836	—	—	700	114.181	117.536
Tarwemeel	7.014	55.692	132.129	738	8.888	14.028	64.580	146.157
Andere meelsoorten	43	3.230	3.655	—	—	—	3.230	3.655

droogte kwaad gedaan heeft aan de zomertarwe, evenals aan haver. Uit Rusland zijn onlangs de berekeningen van het uitvoersurplus verlaagd, doch de eerst gepubliceerde cijfers waren ook wel wat al te hoog en ook wanneer de nu berekende hoeveelheden beschikbaar blijken te zijn, zal Rusland zeker dit seizoen weder veel invloed oefenen op den loop der graanprijzen. Reeds werden deze week een aantal ladingen nieuw Russische tarwe ter verlading in Augustus/September naar Italië en Frankrijk verkocht, terwijl laatstgenoemd land ook geregeld Algiersche tarwe koopt. De Russische tarwezaken maakten in Amerika weinig indruk. Men is daar deze week weder meer aandacht aan de positie in het eigen land gaan wijden aan den kleinen oogst van wintertarwe en aan de Canadeesche en Europeesche vooruitzichten werd minder aandacht geschonken. Men kwam weder meer onder den indruk van de vrij goede Europeesche vraag voor spoedige tarwe, welke steun vond in den kleinen zeilenden voorraad, geringe verscheppingen, welke deze week vooral door zeer kleine hoeveelheden van het zuidelijk halfrond kleiner waren dan men zich uit dit seizoen herinnerde, alsmede in het feit, dat zich onder dien zeilenden voorraad nog steeds veel Australische tarwe bevindt en harde soorten weinig worden aangeboden. Flinker vraag voor Manitoba's was daarvan het gevolg. Omvangrijk konden de Europeesche inkoop niet worden genoemd, doch geregeld moet voor dagelijksche behoefte worden gekocht, waarbij nog kwam, dat Duitschland flinke vraag ontwikkelde voor zeer spoedige tarwe, nu de invoering der graanrechten daar binnen enkele weken wordt verwacht. Ook reactie op de prijsdaling sedert einde Juni liet zich in Amerika gelden zoowel als in Europa en ofschoon de invoerlanden in de verwachting van lagere prijzen zich tot nog toe bijna geheel onthouden van inkoop op latere aflading, zijn de tarweprijzen te Chicago en Winnipeg de laatste dagen sterk gestegen. Het slot was op 13 Juli te Chicago 12 à 14, te Winnipeg 10 à 11 dollarcent per 60 lbs. hooger dan een week tevoren en de verlaging van de tweede helft van Juni en het begin van Juli is nu weder geheel ingehaald. Tot de laatste sterke verhoogingen heeft ook een nieuwe hittegolf in de Vereenigde Staten en Canada meegemaakt. De Argentijnsche markten waren vooral op 13 Juli willig en veel hooger en het slot was 90 à 110 centavos per 100 KG. hooger dan een week tevoren. Op overeenkomstige wijze als voor tarwe bewoog zich in Noord-Amerika de roggeprijs. De verscheppingen van rogge uit de Amerikaanse havens zijn in de laatste weken weder sterk toegenomen. Het overschot uit den vorigen oogst is nu van geringen omvang en veel kleiner dan in 1924 om dezen tijd. Bovendien schat het Washingtonsche maandrapport de roggeopbrengst der Vereenigde Staten bijna 15 pCt. kleiner dan het vorige jaar, zoodat er veel minder Amerikaanse rogge beschikbaar zal zijn dan in het nu afgelopen seizoen. Daartegenover staan echter grootere opbrengsten in alle Europeesche productielanden en de Russische exportmogelijkheden. De Duitsche roggeoogst zal binnen enkele weken worden binnengehaald, doch tot nog

toe ontwikkelde Duitschland goede vraag voor spoedige rogge en de Amerikaanse markt ondervond deze week vooral daarvan den invloed. De prijzen te Chicago stegen 8 à 9 dollarcent per 56 lbs.

Ook maïs werd steeds vaster. Kleine verscheppingen zoowel van Argentinië als van den Donau, die deze week tegenover de vorige weder een vermindering ondergingen deden voor spoedige posities de vraag toenemen en de prijzen stijgen. Ook aan de Engelsche markt, waar voor spoedige maïs eerst weinig belangstelling bestond, verbeterde daarvoor de vraag, gedeeltelijk ook wegens de sterk geslonken voorraden in de Engelsche havens. Op het vasteland kocht vooral Nederland tot stijgende prijzen veel stoomende maïs, zoowel ladingen als parces, terwijl ook Duitschland en België meer als koopers optraden. Het aanbod van den Donau vermindert nog en in Argentinië haast men zich zoo weinig met de verscheppingen, dat sedert 1 Mei 1925 reeds 3,2 miljoen quarters of ongeveer 50 pCt. minder maïs is verscheept dan in het vorige jaar. Weliswaar zal nu voor de latere maanden meer maïs in Argentinië beschikbaar zijn dan anders het geval ware geweest, terwijl dan ook het groote Zuid-Afrikaansche overschot ter verlading komt, doch de vaste stemming voor spoedige maïs deelde zich spoedig ook aan latere posities mede, vooral toen tengevolge van het geringe aanbod aan de Argentijnsche markten de prijzen daar aanmerkelijk stegen. Van 6 tot 13 Juli bedroeg die prijsverhoging aan de termijnmarkten te Buenos Aires en Rosario 35 centavos per 100 KG.

Zuid Slavische maïs vindt tegenwoordig in Midden-Europa blijkbaar een betere markt dan in de West-Europeesche invoerlanden en bovendien is het uitvoersurplus sterk geslonken. Voor Zuid-Afrikaansche maïs zijn de prijzen weinig verhoogd, doch op het vroeger reeds bereikte hogere niveau zijn in deze maïsoort de zaken afgenomen. In Engeland werd tot de verhoogde prijzen nu en dan een flinke omzet in Platamaïs op zomeraflading bereikt, gedeeltelijk tot dekking van vroegere verkoopen, doch op het vasteland gold de toenemende ondernemingslust vooral spoedige posities. In Noord-Amerika is het weder uitstekend voor den nieuwen oogst en de opbrengst wordt officieel geraamd op ruim 3 milliard bushels, iets meer dan een gemiddelden oogst, terwijl in 1924 slechts 2,4 milliard waren binnengehaald. Toch was wegens toenemende vraag voor spoedige maïs en het geringe aanbod benevens de vaste tarwemarkt maïs te Chicago bijna dagelijks hooger tot op 13 Juli het slot 8 à 11 dollarcent per 56 lbs. hooger was dan op den 6den.

Gerst wordt sterk aangeboden op zomeraflading van den Donau. Ook Rusland is met Gerst aan de markt evenals Algiers, waar de uitvoer van 30.000 ton gerst is toegestaan. In de genoemde landen is de gerstooogst goed geslaagd en vooral Roemenië en Bulgarije schijnen een grooten oogst te hebben. Uit Amerika werden voor spoedige gerst steeds hogere prijzen gevraagd, die in Nederland en Duitschland aanvankelijk ook werden betaald. Later belemmerde de prijsstijging de zaken eenigszins, doch daar

de aanvoeren uit Amerika reeds eenigen tijd klein zijn geweest, terwijl andere gerst nauwelijks beschikbaar is, hebben zeer spoedige partijen allengs zulk een hoog prijspeil bereikt, dat naar Nederland zelfs buitenlandsche gerst uit Engeland werd verkocht. In Duitschland is de oogst in vollen gang. De resultaten zijn zeer bevredigend en reeds is nieuwe Deutsche gerst naar Nederland verkocht. De nieuwe gerstooft belooft ook in Amerika zeer goed te worden en aflading in de herfstmaanden wordt geoffreerd tot zooveel lagere prijzen dan de nu geldende, dat daarin vrij geregeld zaken worden gedaan. Die prijsverhouding tusschen spoedige en latere posities leidt ook van den Donau geregeld tot zaken, ofschoon het ruime aanbod den kooplust beperkt. Van Algiers is de laatste dagen gerst verkocht naar Nederland, België en Duitschland. Ook in de andere soorten blijven de zaken voornamelijk tot deze landen beperkt, daar Engeland deze week weinig gerst kocht. Hetzelfde geldt voor haver, doch in Duitschland bestaat daarvoor nog steeds goede vraag, voorzoover spoedige partijen betreft. In Amerika was tenslotte ook haver vast. Voor de Vereenigde Staten is de raming der haveropbrengst wat lager dan in het vorige jaar, doch in Canada wordt een aanzienlijk grootere opbrengst verwacht.

SUIKER.

De verschillende suikermarkten waren deze week kalm tot flauw gestemd.

In Amerika brokkelden prijzen gestadig af, hetgeen uit ondervolgende cijfers van de markt te New York blijkt:

	Sp. C.	Juli	Sept.	Dec.	Jan.
Slot voorafgaande week	4.30	2.55	2.68	2.80	2.81
Opening verslagweek	4.30	2.56	2.66	2.79	2.79
Slot verslagweek	4.24	2.40	2.50	2.67	2.59

De ontvangsten in de Atlantische havens der Vereenigde Staten bedroegen deze week 53.000 tons, de versmeltingen 64.000 tons en de voorraden 266.000 tons.

Willett & Gray ramen de consumptie der Vereenigde Staten gedurende de eerste 6 maanden van dit jaar op 3.009.000 tons tegen 2.681.000 tons verleden jaar.

Prompte Cubasuiker werd verhandeld tot prijzen dalende van \$c. 2.53 c & fr. New York tot \$c. 2.47, terwijl Augustus verschepping naar Europa verkocht werd tot sh. 12/3 c. i. f. en sh. 12/1½. De voornaamste Cubaplanters waren hierna terughoudend gestemd.

De Cuba-Statistiek is als volgt:

	1925	1924	1923
	Tons	Tons	Tons
Weekontvangsten 4 Juli	51.678	46.874	21.938
Tot. 1 Dec. - 4 Juli	4.236.405	3.341.117	3.213.576
Aantal werkende fabrieken	13	4	4
Weekexport 4 Juli	78.227	96.321	29.870
Totaal exp. 1 Jan. - 4 Juli	3.141.609	2.602.273	2.632.199
Totale voorraad op 4 Juli	1.094.796	738.694	582.277

In Engeland verlaagden Raffinadeurs den prijs voor hun product met 6 d.

De zichtbare voorraden zijn volgens Czarnikow:

	1925	1924	1923
	Tons	Tons	Tons
Duitschland 1 Juni	383.000	563.000	635.000
Tsjechooslowakije 1 Juni	315.000	173.000	147.000
Frankrijk 1 Juni	216.000	97.000	119.000
Nederland 1 Mei	109.000	92.000	126.000
België 1 Apr.	166.000	62.000	59.000
Vereenigde Staten 1 Juni	328.000	396.000	352.000

	1925	1924	1923
Europa..	1.517.000	1.383.000	1.438.000
V.S. Atlant. havens 8 Juli	266.000	218.000	153.000
Cuba alle havens 4 Juli	1.094.000	738.000	582.000

Totaal .. 2.877.000 2.339.000 2.173.000

Op Java was de markt flauw. De V. I. S. P. verhoogde de taxaties der restanten van den ditjarigen oogst met 35.000 tons witte suiker en 20.000 tons bruine suiker. Van deze restanten werden 30.000 tons Superieure verkocht tot f 10.50. In de tweede hand ging nagenoeg niets om.

Hier te lande hielden de prijzen op de termijnmarkt zich goed ondanks de daling in New York. Voor Augustus bleef wel is waar aanvankelijk realisatie aanbod bestaan, doch wegens goede vraag konden prijzen voor dezen termijn zich op ongeveer f 18.50 handhaven. December werd de geheele week tot ongeveer f 19.— afgedaan en Maart met f 19.50 genoteerd. Aan het slot der week was de stemming wat kalmer en noteerden deze termijnen resp. f 18.25; f 18.625 en f 19.25.

De omzet bedroeg deze week 3800 tons.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Aug.	Londen			New York 96° Centrifugals
		Tates Cubes No. 1	White Java's f.o.b. per Juni Juli	Cuba's 96° c.t.f. Juli Aug.	
13 Juli '25	kristalsuiker basis 99° f 18 1/8	Sh. 35/3	Sh. 14/6	Sh. 12/-	4,24
6 „ '25	„ 18 1/8	35/3	14/9	12/3	4,30
13 Juli '24	„ 25	42/6	20/3	18/3	5,09 ³
13 Juli '23	„ 27 5/16	61/9	22/9	32/- ²	6,78
4 Juli '14	ruwsuiker basis 88° f 11 ¹³ / ₃₂	18/-	—	—	3,26
	basis 99° f 14 ¹³ / ₃₂ ¹				

1) Het verschil tusschen ruwsuiker 88° en kristalsuiker 99° is aan te nemen op f 3,— per 100 KG. 2) Nom. 3) Bieden.

KATOEN.

Noteering voor Loco-Katoen. (Middling Uplands.)

	10 Juli 1925	3 Juli 1925	26 Juni 1925	10 Juli 1924	10 Juli 1923
New York voor Middling ...	24,30 c	23,80 c	24,45 c	30,25 c	27,65 c
New Orleans voor Middling	23,65 c	22,95 c	23,90 c	28,40 c	27,63 c
Liverpool voor Middling ...	13,67 d	13,35 d	13,53 d	17,26 d*	15,78 d*

*) Voor fully middling ouden Standaard.

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens. (In duizentallen balen.)

	1 Aug. '24 tot 3 Juli '25	Overeenkomstige periode	
		1923-'24	1922-'23
Ontvangsten Gulf-Havens.	9383	6795	5776
„ Atlant. Havens	2520	1652	1276
Uitvoer naar Gr. Brittannië	4489	3389	2751
„ „ 't Vasteland etc.	889	581	651
„ „ Japan ...			

Voorraden.

(In duizentallen balen.)

	3 Juli '25	Overeenkomstig tijdstip	
		1924	1923
Amerik. havens	340	260	275
Binnenland	210	247	325
New York	120	40	84
New Orleans	86	76	56
Liverpool	438	179	169

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 8 Juli 1925.

Het Bureau-rapport betreffende de Amerikaansche katoenooft verscheen op 2 dezer en gaf een grooteren oogst aan dan algemeen verwacht werd. De markt antwoordde daarop onmiddellijk met een val van bijna ½ d. per lb. Op dit niveau is zij sindsdien gebleven, zij het dan ook met enkele schommelingen, doch de noteering voor Middling Spot is nog steeds boven de 13 d. Men is van oordeel, dat met het oog op de critieke periode, die nu aanstaande is, het nog zeer te betwijfelen is, of de totale opbrengst van den katoenooft de wereldbehoefte zal kunnen dekken en het is wel opmerkelijk, dat de meer verwijderde „future“-maanden niet zoo sterk zijn gedaald als de meer nabije. Egyptische katoen is ook goedkoop en verkoopen zijn kleiner in aantal dan de vorige week. Een nieuwe ontwikkeling in den handel van katoen anders dan Amerikaansche en Egyptische, beteekent de aanneming te Liverpool van een contract betreffende futures, dat op 1 September a.s. van kracht zal worden.

Dit is iets wat opmerking verdient, daar vele uitstekende garens thans gesponnen worden uit katoen, die noch Amerikaansche noch Egyptische is. De handel in Amerikaansche garens is in den loop der week niet verbeterd, en de daling van katoenprijzen schijnt de koopers afgeschrikt te hebben. Deze daling komt niet volledig tot uiting in de garenprijzen, daar spinners al het mogelijke doen om te verhinderen, dat hun toch al weinig winst latende prijzen, nog meer kelderen. Men spreekt van vele verkoopen tegen lage prijzen, doch bij een markt als de tegenwoordige, hebben kleine verkoopen een belangstelling, die geheel buiten verhouding tot hun be-

langrijkheid is. Garens van Egyptische katoen zijn over het algemeen lager in prijs, zelfs lager dan de daling in katoenprijzen schijnt te rechtvaardigen. Spinners hebben moeite hunne productie kwijt te raken en zijn op 't oogenblik genegen den koopers belangrijk tegemoet te komen, om maar wat orders te krijgen. De vraag naar garens is in alle soorten zeer schaarsch, doch in de standaardnummers wordt nog iets gedaan voor het Continent.

Prijzen voor manufacturen zijn vrijwel gehandhaafd, hoewel er deze week niet veel omgegaan is. Het kan niet ontkend worden, dat vele fabrikanten zooveel mogelijk verkoopen en dat de vacantie voor vele districten een verlichting biedt, daar hierdoor uit den aard der zaak minder geproduceerd wordt en minder orders noodig zijn, om de machines aan den gang te houden. China is nog steeds niet in de markt, doch Indië, dat naar wij verwachten een goede moesson zal krijgen, toont meer belangstelling. Toch zijn de hoeveelheden, waarvoor interesse schijnt te bestaan, niet groot en koopers zijn eenigszins geserveerd. Iets is er gedaan voor Calcutta (in lichte soorten en dhooties), waar de vooruitzichten hoopvoller zijn dan eenigen tijd geleden. Deze stand van zaken is nog ver van bevredigend, doch, zooals wij in den laatsten tijd dikwijls hebben opgemerkt, geven vele ordertjes bij elkaar in enkele weken nog een aardig totaal. Aan den anderen kant wordt daardoor heel licht de belangrijkheid van de gedane zaken overschat: Het is thans de dag der kleine dingen, doch, wij gelooven, dat de stemming en de vooruitzichten iets beter zijn!

1 Juli Oost. koersen. 8 Juli

Liverpoolnoteeringen. T.T. op Br. Indië $1/6 \frac{1}{8}$ $1/6 \frac{3}{8}$
 F.G.F. Sakellaridis 32,30 31,35 T.T. op Hongkong $2/3 \frac{7}{8}$ $2/3 \frac{1}{2}$
 G.F. No. 1 Oomra 9,75 9,45 T.T. op Shanghai $3/2$ $3/1 \frac{1}{2}$

KOFFIE.

Het artikel bleef gedurende de laatste acht dagen in onveranderde stemming verkeeren. De prijzen voor prompte affading, zoowel van Santos als van Java, bewogen zich met kleine schommelingen tusschen zeer beperkte grenzen, en waren dan ook bij het afsluiten van dit bericht ongeveer gelijk aan die van een week tevoren. Alleen van Rio waren de prijzen in den aanvang aanhoudend stijgend. Op 13 dezer stonden zij ongeveer 5/- hooger dan de slotnoteeringen, in het vorig bericht vermeld, doch den volgenden dag daalden zij plotseling niet minder dan 2/- a 4/-. Ook aan de termijnmarkten waren de fluctuatien gering en onze markt sloot dan ook op noteeringen, die voor de dichtstbijzijnde maanden gelijk zijn aan die van verleden week en voor de verdere maanden slechts $3/8$ c. hooger. Hoewel in de laatste vijf weken de prijzen op de termijnmarkt slechts $1 \frac{1}{2}$ ct. voor de Septembermaand en $3 \frac{1}{8}$ a $4 \frac{1}{2}$ ct. voor de latere maanden zijn gedaald, terwijl de prijzen van Santos, prompte verscheping van Brazilië, in dienzelfden tijd ongeveer 11/- (dat is dus ruim $6 \frac{1}{2}$ ct.) lager gekomen zijn en daardoor de wanverhouding tusschen termijnen en prompte verscheping iets verminderd is, blijft het verschil toch altijd nog veel te groot, en het is te hopen, dat hierin binnen niet al te lang tijdsverloop verbetering mag komen. Vooral de latere maanden op termijn, die op het oogenblik ongeveer 5 a $8 \frac{1}{2}$ ct. lager zijn dan September, zijn in verhouding tot werkelijke koffie buitengewoon laag en dit maakt het afgeven van termijnen tegen inkoop in Brazilië zeer moeilijk en riskant.

De afzet in loco laat nog steeds te wenschen over. Weliswaar gaat er het een en ander om, doch van beteekenis is dit nog altijd niet. Ook aan de buitenlandsche markten is het evenzoo gesteld en dit blijkt wel het beste uit de cijfers der afleveringen, zooals die in het begin dezer maand door de Firma G. Duuring & Zoon alhier zijn gepubliceerd. In Europa bedroegen de afleveringen in het eerste halfjaar 4.717.000 balen, zijnde 314.000 balen minder dan in het eerste halfjaar van 1924, en in de Vereenigde Staten van Amerika bedroegen zij 4.155.000 balen, zijnde 1.118.000 balen minder dan in 1924. De afleveringen van Europa en van Noord-Amerika tezamen bedroegen dus 8.872.000 balen, hetgeen tegen een cijfer van 10.304.000 balen in 1924 een verschil maakt van niet minder dan 1.432.000 balen. Het is duidelijk, dat de afzet spoedig zeer belangrijk zal moeten toenemen, willen de afleveringen van het geheele jaar ten slotte een cijfer bereiken, dat niet te ver blijft onder de totale afleveringen van 1924, welke 20.690.000 balen groot waren. Waarschijnlijk is het echter, dat de afleveringen dit jaar meer in overeenstemming zullen blijken te zijn met die van 1923, welke in totaal 19.825.000 balen hebben bedragen. In dat jaar waren zij in de eerste zes maanden 9.443.000 balen, welk cijfer toch altijd nog 571.000 balen grooter is dan thans.

De prijzen der kost- en vrachtaanbiedingen uit Brazilië zijn op het oogenblik van goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping, ongeveer 98/- a 100/- per cwt. en van dito Prime ongeveer 101/- a 103/-, terwijl zij van Rio type New York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 87/- en voor latere verscheping 82/- a 86/-, naar gelang van den verschepingstermijn.

Van Palembang Robusta op affading van Indië werd in de laatste dagen bijna uitsluitend Juli-verscheping aangeboden. De prijs daarvan liep eerst op van $44 \frac{1}{2}$ tot $44 \frac{1}{2}$ ct., doch daarna daalde hij wederom op 44 ct., alles cif., uitgeleverd gewicht, netto contant.

De officieele loco-noteeringen bleven onveranderd 70 ct. voor Superior Santos en 62 ct. voor Robusta, alles per $\frac{1}{2}$ Kg.

De noteeringen aan de termijnmarkt waren aan de ochtend-call te:

Rotterdam (Santos-contract) basis Good				Amsterd. (Gemengd contract) basis Santos Good.				
	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
14 Juli 49	44	41 $\frac{1}{2}$	40 $\frac{1}{2}$	45 $\frac{7}{8}$	41 $\frac{3}{8}$	38 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{1}{2}$	
7 " 49	43 $\frac{3}{8}$	41 $\frac{1}{8}$	40 $\frac{1}{8}$	45 $\frac{1}{2}$	41 $\frac{1}{8}$	38 $\frac{3}{8}$	37 $\frac{1}{4}$	
30 Juni 49	44 $\frac{1}{8}$	42 $\frac{1}{2}$	41 $\frac{3}{8}$	46 $\frac{1}{4}$	42	39 $\frac{7}{8}$	38 $\frac{1}{2}$	
23 " 49 $\frac{1}{2}$	45 $\frac{1}{2}$	43 $\frac{1}{2}$	42 $\frac{1}{2}$	46 $\frac{3}{8}$	43 $\frac{1}{8}$	41	40	

De slotnoteeringen te New York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
13 Juli	\$ 16,20	\$ 14,34	\$ 13,30	\$ 12,70
6 "	" 15,60	" 14,15	" 13,25	" 12,70
29 Juni	" 16,25	" 14,65	" 13,60	" 13,—
22 "	" 16,43	" 15,05	" 14,10	" 13,55

Rotterdam, 14 Juli 1925.

THEE.

De theemarkt te Londen had in de afgelopen week een vast verloop met prijzen, die van $\frac{1}{2}$ d. tot 1 d. hooger waren. Ook de ordinaire soorten konden een avans boeken, hoewel de meeste vraag gericht was op de goede soorten. Vooral de betere bladsorteeringen trokken veel belangstelling met vraag voor exportrekening. Het gemiddelde prijsniveau, zoowel van Britsch-Indische als van Ned. Indische thee steeg met ongeveer $\frac{1}{4}$ per lb., terwijl Ceylon thee door achteruitgang van kwaliteit slechts een avans van $\frac{1}{4}$ d. kon behalen. Een klein partijtje Bz. Indische thee van den nieuwen oogst bedong zeer goede prijzen.

De oogstberichten voor Britsch-Indië luiden — wat het weder in de theedistricten betreft — over het algemeen goed, terwijl Java abnormaal droog weder over Juni meldt. De oogstcijfers van Java wijzen allen op een sterke vermindering ten opzichte van de vorige maand, die zooals bekend gunstige oogstcijfers te zien gaf.

Hoewel er hier weinig omging, blijven de afleveringen goed op peil en bestaat er alle kans voor een goede belangstelling voor de veiling van 23 dezer.

Amsterdam 13 Juli.

RUBBER.

De rubbermarkt is zeer vast geweest gedurende de afgelopen week met snel stijgende prijzen. Speculatieve transactie's vormen het grootste gedeelte van den omzet, welke zeer belangrijk is en zich uitstrekt over geheel 1925 en '26.

De slotnoteeringen luiden als volgt:

Prima Sheets:	einde voorafgaande week:
Juli 255 $\frac{1}{2}$ ct.	213 ct.
Augustus 254 $\frac{1}{2}$ "	210 "
Sept. 246 $\frac{1}{2}$ "	208 "
Oct./Dec. 235 $\frac{1}{2}$ "	191 "

13 Juli 1925.

VERKEERSWEZEN.

VRACHTENMARKT.

De graanvrachtenmarkt van Amerika bleef vast en ofschoon de prompte booten niet zulk een hooge premie konden bedingen als dit verleden week het geval was, bleef de vraag naar tonnage toch tamelijk groot voor booten tot 28 Juli cancelling. Practisch gesproken waren bijna alle afsluitingen van Montreal naar de Antwerpen/Hamburg range, en voor de bepaald prompte positie (cancellation 11 Juli) kon een handige boot niet meer bedingen dan 15 cents per 100 lbs. basis zwaar graan. Tot 15 Juli cancelling werd $14 \frac{1}{2}$ cents betaald, terwijl voor latere belading $13 \frac{1}{2}$ cents voor zwaar graan herhaalde malen werd

betaald voor tonnage van iedere grootte en positie, tot 27 Juli cancelling voor middelmatige en groote booten en tot 29 Juli cancelling voor booten van handige grootte. Tegen het einde der week ontwikkelde zich eenige vraag naar tonnage voor de Middellandsche Zee, doch de hoogste vracht, die in uitzicht wordt gesteld, is 16 cents. Ook werd een handige lading gedaan naar Riga op basis van 19 cents zwaar graan, met de optie van een gedeeltelijke lading haver tegen 21½ cents.

In vergelijking met Montreal was de markt van de Northern range levenloos en er vonden slechts 2 afsluitingen plaats, een handige boot van New York naar Hamburg of Bremen tegen 13 cents gerst, 14 cents haver, prompte belading en een zeer kleine lading veekoeken van Philadelphia naar Rotterdam tegen 16 cents. Van de Gulf bestaat geen definitieve vraag.

Voor suiker van West-Indië werd een flink aantal orders gecirculeerd en er werden verscheidene ladingen afgesloten naar U. K./Continent voor Juli tot eind Augustus tegen 16/- voor booten van ongeveer 6/7000 tons. Een handige boot van 3200 tons bedong de hooge vracht van 17/9.

De markt van de North Pacific is rustig met slechts weinig vraag. Een Septemberboot werd afgesloten tegen 30/- naar U. K./Continent en hetzelfde cijfer wordt geoffreerd voor Augustus/September en November/December. De mogelijkheid bestaat, dat afgesloten kan worden naar China voor tarwe/meel voor September/Octoberbelading tegen \$ 4½. Naar Australië kan nog steeds tonnage geplaatst worden voor lumber tegen \$ 14.

De markt van de River Plate was deze week veel beter en de vrachten toonen een steiging. Er werd een zeer aanzienlijk aantal afsluitingen gedaan en de vracht voor handige tonnage van Upriver steeg tot 14/9, terwijl 13/6 werd betaald voor booten boven 5000 tons. Van Buenos-Aires en Bahia Blanca vonden afsluitingen plaats tegen 11/6.

De salpeter-vrachtenmarkt vertoonde niet de minste verbetering. Naar Europa werd één volle lading afgesloten, nl. einde Augustus/begin September op basis van 20/- naar het Continent. Voor parcel space was eenige vraag en 2000 tons per Fransche lijnboot werden geboekt per October naar Bordeaux/Antwerpen range tegen 21/- met 1/- extra voor kleinere havens als La Pallice, Nantes etc. Naar de Antwerpen/Hamburg range werd 1500 tons geboekt per 25 Juli/31 Augustus tegen de vracht van 17/6.

Van de Oostelijke markten valt nog geen verbetering te vermelden. Voor nieuwe oogstbelading, beginnende in November, wordt 25/- geïndiceerd van Wladiwostock, doch de reeder's toonen tegen dit cijfer geen interesse. Voor olie werd een 600 tons dieptank afgesloten per Augustus/September van Dalny naar de gebruikelijke loshavens, inclusieve Hull tegen 35/6 en voor October kan tegen, dezelfde vracht worden afgesloten. Van Bunbury werd een boot afgesloten voor dwarsliggers tegen 37/6 naar Durban en Cape Town voor prompte belading. Burmah blijft flauw en de eenige mogelijkheid tot afsluiting is een volle lading per Augustus naar Havre/Hamburg range tegen 21/3. Ook Britsch-Indië verbeterde zich niet en er is slechts zeer weinig definitieve vraag. De vracht is ongeveer 16/- op d.w. basis per Juli/Augustus.

Zuid-Afrika is de eenige levendige markt geweest en er werden tamelijk veel handige maïsladingen afgesloten per September en October. De vracht varieert van 22/- tot 23/6

naar gelang van grootte en positie, van Cape Town/Durban range naar U. K./Continent. In kolen vonden afsluitingen plaats van Durban naar Aden of Bombay tegen 11/6.

De vraag van den Donau voor directe belading is weggevallen, maar voor nieuwen oogst, laatste helft Augustusbelading, wordt 16/- in uitzicht gesteld voor handige booten. Van de Zwarte Zee accepteerde een 5000 tonner 12/- voor veekoeken naar Hamburg of Kiel, prompte belading, terwijl twee andere groote booten afgesloten werden voor graan, één voor Augustus tegen 11/- basis Continent en de andere per September tegen 6 pence meer.

Van de Middellandsche Zee bestaat slechts weinig vraag en de tendens blijft flauw. Ertsladingen werden o.a. als volgt afgesloten: Algiers/Rotterdam 4/6, Bona/Rotterdam 4/6, Huelva/Leith 7/6, Algiers/Philadelphia 6/3, terwijl fosfaat vertegenwoordigd is door een afsluiting van Bona naar de Tyne tegen 7/3 en Londonderry tegen 8/-.

Van Alexandrië naar Hull wordt genoteerd 9/6 per September en per October 10/- per 60 c.f.

De Golf van Biscaye leeft niet op en het aantal definitieve orders blijft zeer gering. Er werd afgesloten: Bilbao/Middlesboro 6/-, Britonferry 6/6 en Boucau 4/9, terwijl van Santander werd afgesloten naar Rotterdam 5/3 en Salta Caballo/Rouaan 6/3.

De time-charter vrachtenmarkt is buitengewoon kalm. Voor 9/12 maanden „general trading“ accepteerde een tusschendecker van 7200 tons 3/4½, op- en teruglevering U. K.

De kolenvrachten van Amerika vertoonen geen verandering en de markt is tamelijk vast. Naar Europa werd afgesloten (West-Italië) tegen de lage vracht van \$ 2,35 voor een groote Juliboot. Ook de uitgaande kolenvrachtenmarkt van Engeland blijft onveranderd. Afsluitingen zijn als volgt: Rouaan 3/9, Gibraltar 8/-, Genua 8/6, Alexandrië 11/3, Port-Said 10/9, Las Palmas 9/6, Rio 16/-, Buenos Aires 18/- en Montreal 7/- van Zuid-Wales, terwijl als volgt werd afgesloten van de Oostkust: Helsingfors 6/-, Hamburg 4/6, Antwerpen 3/6, Bordeaux 6/6, Genua 8/9, Las Palmas 10.-, Rio 16/6.

RIJNVAART.

van 5 Juli t.m. 11 Juli 1925.

De aanvoeren van zeezijde, hoofdzakelijk erts, bleven zeer levendig. Bij veel vraag bleef beschikbare scheepsruimte voortdurend schaarsch.

De ertsvrachten naar de Ruhrhavens bedroegen gemiddeld f 0,75 met ¼ lostijd; f 0,85 met ½ lostijd.

Vrachten voor ruwe producten naar Mannheim gemiddeld f 1,75 per last met verkorten lostijd. Hoofdzakelijk werd echter scheepsruimte voor den Bovenrijn in daghuur gecharterd, en deze bedroeg 3 cts. per ton. Sleeploon varieerde tusschen f 0,40 en f 0,45 tarief.

De waterstand bleef voortdurend vallend, zoodat naar den Bovenrijn ca. 1.80 M. en naar den Benedenrijn op 2,20 M. werd afgeladen.

In het laatst der week trad wederom eenige was in, waardoor in de eerste dagen met eenigszins meer diepgang gerekend kan worden.

De vrachten in de Ruhrhavens verbeterden zich in dier mate, dat voor kolen naar Rotterdam, in het laatst der week f 1 per ton werd betaald. Ook werden in Rotterdam verscheidene schepen aangenomen om in de Ruhrhavens kolen te laden in daghuur op basis van 3 cts. per ton, met vergoeding van alle sleeploon en vaarkosten.

ADVERTENTIËN.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

Gestort Kapitaal f 80.000.000,—
 Statutaire Reserve f 20.536.861,—
 Buitengewone Reserve f 22.660.000,—

Hoofdkantoor: **AMSTERDAM.**

Agentschappen te **ROTTERDAM** en **'s-GRAVENHAGE.**

RENTE
 voor
DEPOSITO'S:

Direct opvorderbaar	1	%	per jaar
1 maand opzegging	2	%	„ „
3 maanden opzegging	2½	%	„ „
6 „ „	3	%	„ „
12 „ „	4½	%	„ „

Voor andere en **VASTE** termijnen, zoomede voor groote bedragen rentevergoeding nader overeen te komen.

DE TWENTSCHE BANK

Amsterdam - Rotterdam - 's-Gravenhage - Dordrecht - Utrecht - Zaandam - Zwolle

Maandstaat op 30 Juni 1925

DEBET

Aandeelhouders nog te storten 90 pCt. op aandelen B, waarvoor waarborg gedeponereerd	f	1.493.100,—
Deelneming in de firma's:		
B. W. BLIJDENSTEIN & Co., te Londen	}	8.435.000,—
B. W. BLIJDENSTEIN Jr. te Enschede		
LEDEBOER & Co., te Almelo		
Deelneming in bevriende Bankinstellingen f 10.739.431,13		
waarvoor in geld gestort		8.032.231,13
waarvoor effecten gedeponereerd	f	2.707.200,—
Effecten van Aandeelhouders gedeponereerd bij bevriende instellingen	"	2.000.000,—
ten eigen gebruik	"	31.083.270,—
		35.790.470,—
Kassa, Wissels en Coupons	"	55.456.943,03
Ned. Schatkistbiljetten en Schatkistpromessen	"	10.051.754,88
Daggeldleeningen	"	300.000,—
Saldo's bij Bankiers	"	16.884.760,91
Eigen effecten en syndicaten	"	10.837.396,79
Saldo te leveren en te ontvangen fondsen	"	1.994.026,70
Prolongatiën gegeven	"	15.316.880,—
Credietvereniging	f	55.544.339,70
Af: loopende Promessen	"	5.700.000,—
		49.844.339,70
Voorschotten tegen Onderpand of Borgtocht en Saldi Rek.-Crt. f 51.854.807,57		
Af: loopende Promessen	"	2.602.000,—
		49.252.807,57
Voorschotten op Consignatiën	"	2.273.094,37
Gebouwen	"	5.387.459,70
		<u>271.350.264,78</u>
	Totaal.....	f 271.350.264,78

CREDIT

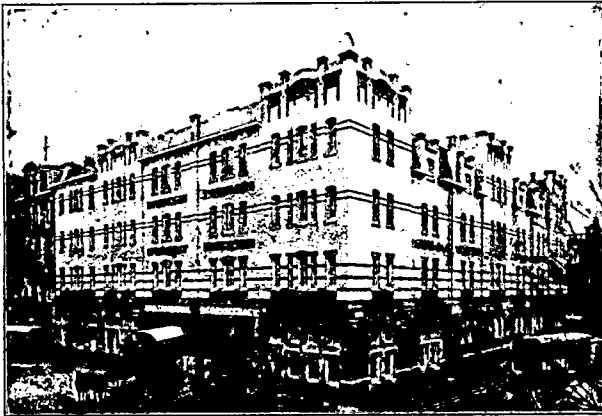
Kapitaal	f	36.000.000,—
Reservefonds	"	8.822.001,91
Buitengewone Reserve	"	1.800.000,—
Waarborgfonds Credietvereniging	"	5.368.367,50
Reserve Credietvereniging	"	2.457.780,86
		f 54.448.150,27
Aandeelhouders voor gedeponereerd als waarborg voor 90 pCt. storting op aandelen B:		
Effecten	f	1.481.660,—
Contanten	"	11.440,—
in Leen-Depot Effecten	"	34.308.810,—
" Contanten	"	30.640,—
Totaal Effecten		35.790.470,—
Totaal Contanten		42.080,—
Zieken- en Pensioenfondsen	"	2.318.825,47
Deposito's	"	51.302.925,43
Prolongatie-Deposito's	"	3.988.300,—
Saldi Rekeningen Courant	f	73.998.642,16
" " voor gelden in het Buitenland ..	"	7.626.048,75
" " Credietvereniging	"	5.382.161,69
		87.006.852,60
B. W. Blijdenstein & Co., Londen, B. W. Blijdenstein Jr., Enschede en Ledeboer & Co., Almelo	"	4.356.951,01
Daggeldleeningen	"	6.100.000,—
De Nederlandsche Bank	"	2.260.108,53
Te betalen Wissels	"	18.407.917,76
Geaccepteerd door derden	"	3.070.676,89
Diverse Rekeningen	"	2.257.006,82
		<u>271.350.264,78</u>
	Totaal.....	f 271.350.264,78

STEENKOLEN-HANDELSVEREENIGING

(COAL-TRADING ASSOCIATION)

Hoofdkantoor te Utrecht - Filialen te Amsterdam en Rotterdam

KONINKLIJKE MEUBELTRANSPORT-MIJ.
DE GRUIJTER & Co.
 AMSTERDAM DEN HAAG ARNHEM

Verhuizingen. Garde-Meubles

BALANSLEZEN

DOOR A. E. C. VAN SAARLOOS

Handleiding v. fondsenbezitters, directeuren en commissarissen van Naaml. Vennootschappen en studeerenden in de Handelswetenschappen

Tweede, omgewerkte en vermeerderde druk Prijs f 2.90

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij
 NIJGH & VAN DITMAR'S UITG.-MIJ - ROTTERDAM.

Abonneert U op

H. D. DE VOS' Wekelijksche Uitlotingscourant

Vlugst ingelicht en meest verspreid
FINANTIEEL WEEKBLAD

bevattende alle binnen- en buitenlandsche trekkingen, Dividenden en Coupons, Incourante Fondsen, Hoofdartikelen, Beursoverzicht, Correspondentie, Koerslijst, Berichten, etc.

37ste Jaargang

Abonnementsprijs f 5,— per half jaar v. h. binnenland

Buitenland f 12,— per jaar bij vooruitbetaling

PROEFNUMMERS OP AANVRAAG GRATIS

Uitgave van

BINNENKANT 30 S. L. VAN LOOY AMSTERDAM

4½ pCt. Cumulatieve prioriteits
 Onder-aandeelen

der

Koninklijke Nederlandsche Maatschappij
 tot Exploitatie van Petroleumbronnen
 in Nederlandsch-Indië.

DE DIRECTIE der Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Exploitatie van Petroleumbronnen in Nederlandsch-Indië bericht, dat Coupon No. 28 van bovengenoemde aandelen vanaf 15 Juli 1925 bij de Amsterdamsche Succursale der Banque de Paris et des Pays-Bas met Fl. 4,50 betaalbaar is.

De coupons moeten worden aangeboden met lijsten, welke verkrijgbaar zijn Heerengracht 539, Amsterdam.

's-Gravenhage, 8 Juli 1925.

RESIDENTIE HYPOTHEEK BANK

's-GRAVENHAGE

Anna Paulownastraat 97.

Trustee's en Accountantscontrôle

5 pCt. Hypotheekbr. tegen 100 pCt.

Opeischbaar a pari na 10 jaren
 Directie: K. E. Abbing, D. van Oordt.

Zoeven verscheen bij de
 Erven F. BOHN te Haarlem
 het tweede deel van

LEIDRAAD BIJ DE BEOEFENING VAN HET NEDERLANDSCHE HANDELSRECHT

door

Mr. W. L. P. A. Molengraaff

Oud-Hoogleraar te Rotterdam.

5e Herziene druk.

Prijs van het complete boek,
 twee deelen met 64 bijlagen,
 f 36.—, gebonden in 2 half
 leeren banden f 42.—.